

Sami Outinen

UUTISVIDEOIDEN TEKO-OPAS LÄNSI-SAVOLLE

Opinnäytetyö
Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma

Tammikuu 2013

MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULU

Mikkeli University of Applied Sciences

KUVAILULEHTI

 <p>MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULU Mikkeli University of Applied Sciences</p>	<p>Opinnäytetyön päivämäärä</p> <p>31.5.2013</p>	
<p>Tekijä(t)</p> <p>Sami Outinen</p>	<p>Koulutusohjelma ja suuntautuminen</p> <p>Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma</p>	
<p>Nimeke</p> <p>Uutisvideoiden teko-opas Länsi-Savolle</p>		
<p>Tiivistelmä</p> <p>Uutisvideot ovat jatkuvasti lisääntyvä ja kasvava uutistenkerrontamuoto, joka toimii itse paperille painetun uutisen lisänä. Joskus uutisvideoita tehdään myös pelkästään omana uutisenaan mutta tämä on harvinaisempaa. Perehdyn opinnäytetyössäni luomaan Länsi-Savolle kunnolliset ja helposti tulkittavat uutisvideoidenteko-ohjeet. Käyn läpi kameran käsittelyä, valmistelua ja editointia, eli kaikkea mitä pitää ottaa huomioon prosessin alusta loppuun saakka.</p> <p>Editointi-osuus raapaisee vain hieman kevyesti editoinnin pintaa, mutta tärkeimmät asiat on neuvottu uutisvideoiden tekemistä varten. Teoria osuudessa kerron hieman yleisesti uutisista ja uutisvideoista. Vertailun vuoksi opinnäytetyöni sisältää hieman Ylen uutisvideoiden tekotapoja. Näistä kertoi Simo Kymäläinen.</p> <p>Oppaani avulla Länsi-Savo voi kouluttaa uusia ihmisiä tehtävään, myös vanhaa henkilökuntaa tarvittaessa. Oppaani ei jää pelkästään Länsi-Savon piiriin vaan sitä käytetään myös Itä-Savossa ja muissa pienemmissä paikallislehdissä.</p> <p>Idea lähteä tekemään uutisvideo-opasta lähti siitä, kun olin syventävässä työharjoittelussa Länsi-Savolla kesällä 2012. Ideat ja toteutus oli lähinnä omasta päästä mutta Länsi-Savon verkkotuottaja Kristiina Makkonen antoi ideoita ja vinkkejä toteutukseen.</p> <p>Lopullisena tuotteena syntyi yksinkertaiset ja helpot ohjeet uutisvideoiden tekemistä varten. Ohjeiden avulla voi hieman kokemattomampikin saada julkaisukelpoista materiaalia aikaiseksi.</p>		
<p>Asiasanat (avainsanat)</p> <p>opas, editointi, videokuvaus</p>		
<p>Sivumäärä</p> <p>41</p>	<p>Kieli</p> <p>Suomi</p>	<p>URN</p>
<p>Huomautus (huomautukset liitteistä)</p>		
<p>Ohjaavan opettajan nimi</p> <p>Tomi Numento</p>	<p>Opinnäytetyön toimeksiantaja</p> <p>Länsi-Savo</p>	

DESCRIPTION

 <p>MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULU Mikkeli University of Applied Sciences</p>		Date of the bachelor's thesis 31.5.2013
Author(s) Sami Outinen	Degree programme and option Business Information Technology	
Name of the bachelor's thesis How to make news videos – a tutorial for Länsi-Savo		
Abstract <p>News videos are a constantly growing narrative form, which is a good addition to the traditional newspaper. Sometimes the news videos are also just as news, but this is less common. The idea to start making a news video tutorial come up when I was a trainee in Länsi-Savo newspaper in the summer of 2012. The ideas and the implementation was mainly my own but Länsi-Savo's network producer Ms. Kristiina Makkonen gave me some ideas and tips for the implementation. In my thesis I created Länsi-Savo decent and easy to interpret instructions to making these videos, introduced the camera techniques, preparation and editing.</p> <p>The part on editing accounted for only a scratch on the surface of editing, but it covered the most important details in making news videos. The theoretical part tell news and news videos in general. For comparison, the thesis contained a little bit of YLE news video production methods. The video production methods at YLE news and the information came from Mr. Simo Kymäläinen.</p> <p>The final product was a simple and easy to follow instructions for making news videos. With these instructions, even less-experienced users can make high-quality news videos.</p> <p>With my tutorial, Länsi-Savo can train new people or old staff to make news videos. My tutorial covered not only Länsi-Savo, but it is could also be used in Itä-Savo and other smaller local newspapers.</p>		
Subject headings, (keywords) tutorial, editing, video filming		
Pages 41	Language Finnish	URN
Remarks, notes on appendices		
Tutor Tomi Numento	Bachelor's thesis assigned by Länsi-Savo	

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	1
2	UUTINEN	2
3	UUTISVIDEO.....	2
3.1	Mikä on uutisvideo	3
4	UUTISVIDEOIDEN TEKEMINEN LÄNSI-SAVOSSA JA YLE ETELÄ-SAVOSSA.....	3
4.1	Historiaa Länsi-Savosta	4
4.2	Avainsanana helppokäyttöisyys.....	4
4.3	Siirtyminen Drupal-käyttöjärjestelmään.....	4
4.4	Aamupalaveri.....	5
4.5	Kuvauspaikalle lähteminen sekä kuvaaminen	5
4.6	Editointi ja lopputoimet	7
4.7	Uutisvideon tekeminen Ylellä	8
5	UUTISVIDEO-OPAS	8
5.1	Ennakkosuunnittelu	9
5.2	Käsikirjoitus.....	9
5.3	Storyboard/kuvakäsikirjoitus.....	9
6	KUVAAMINEN	11
6.1	Valkobalanssin ottaminen.....	11
6.2	Kuvakoot ja kuvakulmat.....	12
6.3	Sommitteluvirheet.....	13
6.4	Kuvituskuva.....	15
7	EDITOINTI JA KUVANMUOKKAUS.....	15
7.1	Adobe Premiere	16
7.2	Videon leikkaaminen	18
7.3	Aikajanan käyttö	20
7.4	Työkalut.....	22
7.5	Äänet.....	24
7.6	Tehosteet.....	25
7.7	Videon korjaaminen.....	26
7.8	Värien säätö	27

7.9	Äänien säätö.....	29
7.10	Logot ja nimet Adobe Photoshop	30
7.11	Logot ja nimet Adobe Premiere.....	34
7.12	Exporttaus	35
8	YOUTUBE EDITOINTIA NOPEISIIN VIDEOHIN.....	37
9	PÄÄTÄNTÖ	38
	LÄHTEET.....	40

1 JOHDANTO

Uutisvideot ovat jatkuvasti lisääntyvä ja kasvava uutistenkerrontamuoto, joka toimii itse paperille painetun uutisen lisänä. Joskus uutisvideoita tehdään myös pelkästään omana uutisenaan, mutta tämä on harvinaisempaa. Perehdyn opinnäytetyössäni luomaan Länsi-Savolle kunnolliset ja helposti tulkittavat uutisvideoidenteko-ohjeet. Käyn läpi kameran käsittelyä, valmistelua ja editointia, eli kaikkea mitä pitää ottaa huomioon prosessin alusta loppuun saakka.

Toimin vuonna 2012 maaliskuu–elokuun välisenä aikana Länsi-Savolla uutisvideoidentekijänä. Työharjoitteluuni sisältyi muutakin, mutta uutisvideot olivat tärkeä osa harjoittelua. Tänä aikana huomasin, että Länsi-Savolla ei ole hirveästi kokemusta videoiden tekemisestä, joten tästä sain hyvän opinnäytetyö idean. Isoimpana uutisvideoprojektina mainittakoon Mikkelin Kuninkuusravit, jonka tekemiseen tarvittiin enemmän suunnittelua kuin normaalin uutisvideon. Isomman uutisvideon tekemisestä kerron hieman tarkemmin.

Tarkoitukseni on kehittää ja nopeuttaa videoiden tekemistä sillä koska kyseessä on uutinen, sen pitää olla mahdollisimman nopeasti ihmisten saatavilla. Työssäni on mukana Ylen uutisvideoiden toimintatapamalli ja koitan omien kokemusten, Länsi-Savon kokemusten ja toiveiden sekä Ylen mallin mukaisesti luoda mahdollisimman hyvän ratkaisun. Pääkohdat tulevat omien kokemuksieni kautta uutisvideoiden tekijänä.

Oppaani avulla Länsi-Savo voi kouluttaa uusia ihmisiä tehtävään, myös vanhaa henkilökuntaa tarvittaessa. Oppaani ei jää pelkästään Länsi-Savon piiriin vaan sitä käytetään myös Itä-Savossa ja muissa pienemmissä paikallislehdissä.

Pääasiallisesti keskityn Adobe Premieren käyttöön mutta kerron hieman myös Adobe Photoshopin käytöstä koska se on hyödyllinen hallita uutisvideoiden tekemisessä. Joskus ei ole aikaa mennä toimistolle asti tekemään videota joten Youtube pikaeditointiakin on hieman käsitelty tässä oppaassa. Tarkoituksella olen yksinkertaistanut joitain asioita, tässä ei kuitenkaan tehdä mitään useita kuukausia vaativia editointiprojekteja.

2 UUTINEN

Uutinen tarkoittaa lyhyttä, ytimekästä, uutta ja mielenkiintoista tietoa ajankohtaisista asioista. Sanomalehdet, tv, internet radio ja matkapuhelin toimivat uutisten levittäjinä. Uutiset kertovat asiat totuudenmukaisesti.

Uutinen vastaa mitä-, missä-, milloin-, miten -ja kuka kysymyksiin. Uutinen kertoo aina tärkeän asian ensimmäiseksi ja vasta sen jälkeen syvennetään uutista kertomalla taustoja ja muita asioita. Uutisiin kuuluu myös pääuutinen ja muita uutisia. Uutiset voidaan jakaa niiden sisällön mukaan esim. urheilu-, kultturi-, kotimaan-, ulkomaiden-, talous-, alue ja viihdeuutisiin. (Peda 2013.)

Uutisen tekemisellä on merkitystä. Hyvällä uutisella voidaan tarkoittaa ainakin kahta asiaa. Voidaan tarkoittaa uutista, joka on toteutukseltaan hyvä - niin hyvin kirjoitettu tai toimitettu, että se kertoo uutisen taustalla olevista tapahtumista ja ilmiöistä mahdollisimman hyvin, taustoja valaisten, ehkä kiinnostavasti. Toiseksi hyvällä uutisella voidaan tarkoittaa uutista, joka kertoo jostakin hyväksi koettavasta asiasta tai tapahtumasta - riippumatta siitä, miten uutisen tekninen toteutus on onnistunut. (Guutiset 2013.)

Toimittaja Malhotran (2013.) mukaan uutiset liittyvät yleensä johonkin negatiiviseen asiaan kuten pommiräjähdykseen tai johonkin onnettomuuteen. Positiivisia uutisiakin on, esimerkiksi uusi lääke johonkin sairauteen.

3 UUTISVIDEO

Tässä osiossa keskitytään uutisvideoihin. Tämän tyyppisissä videoissa on tiettyjä rajoitteita niin kuin on muunlaisissakin videoissa. Tiedyt rajoitteet ovat hyväksi, koska niiden avulla saadaan parempaa jälkeä aikaiseksi. Uutisvideot eroavat melko paljon esimerkiksi mainosvideoista tosin perusteet ovat samat mutta sisällön tuottaminen ja toteutus eroavat hyvin paljon. Kerron myös, kuinka tärkeitä uutisvideot ovat lehtijuttujen kanssa.

3.1 Mikä on uutisvideo

Uutisvideo tarkoittaa pientä videopätkää, joka tukee lehdessä painettua uutista. Sanomalehti on vanha keksintö uutisten levittämiseen. Ensimmäiset sanomalehdet ilmestyivät jo 1400-luvulla Euroopassa. (Barber 2013.) Uutisvideot ovat hiljalleen yleistymässä lehtitaloihin koska pelkkä lehtijuttu ei riitä aina tukemaan uutista ja uutisvideolla saa enemmän syvyyttä uutiseen.

Uutisvideon pituus vaihtelee yhdestä minuutista kolmeen minuuttiin riippuen aihepiiristä. Erikoistapauksissa voidaan mennä jopa viiteen minuuttiin mutta pääosin pyritään pitämään videot hyvin lyhyinä ja ytimekkäinä. Uutisvideoissa ei juurikaan mitään erikoistehosteita, joitain pieniä siirtymiä voi käyttää. Pidetään video mahdollisimman yksinkertaisena. (Bermant 2009.)

Muutaman minuutin keston ideana on, että ei tarvitse kertoa koko tarinaa, kunhan saa oikeanlaisen tunnelmaan videoon. Viedään katsoja paikan päälle, käyttämällä kuvitusta ja haastattelua. Näin jos katsoja kiinnostui aiheesta, hän haluaa katsoa myös muita uutisvideoita. (Bermant 2009.)

Uutisvideolla on helppo tukea itse lehtijulkaisua. Saadaan uusia mielipiteitä asiaan kun haastatellaan eri ihmisiä. Pystytään näyttämään jonkin laitteen toimintaa käytännössä tai vaikkapa jonkin onnettomuuspaikan tapahtumia. Lehtikuvasta näkee hyvin uutiseen liittyvän kuvan, mutta videolla pääsee huomattavasti syvemmälle ja yksityiskohtaisempiin asioihin. Esimerkkinä vaikka jonkin tunnetun henkilön puhe; videosta saa huomattavasti enemmän irti kuin lehtijutusta pelkästään.

4 UUTISVIDEOIDEN TEKEMINEN LÄNSI-SAVOSSA JA YLE ETELÄ-SAVOSSA

Tässä osiossa kerron hieman Länsi-Savon sekä Ylen Etelä-Savon uutisvideoiden tekoprosessista. Kerron Länsi-Savon uutisvideoiden teosta oman kokemukseni pohjalta sekä Kristiina Makkonen kertoo tarkemmin toimittajan roolissa. Ylen videoiden teon kerronnasta vastaa Simo Kymäläinen.

4.1 Historiaa Länsi-Savosta

Länsi-Savo Oy tytäryhtiöineen muodostaa maakunnallisen viestintäkonsernin, jonka toiminnassa yhdistyvät pitkät perinteet ja mielenkiintoiset tulevaisuuden haasteet. Emoyhtiö on perustettu vuonna 1888 ja seuraavana vuonna alkoi yhtiön kustantaman lehden säännöllinen ilmestyminen. (Länsi-Savo 2013.)

Ensimmäisiä uutisvideoita tehtiin Länsi-Savossa vuosina 2008–2009. Pienen tauon jälkeen videoita alettiin tuottaa aktiivisemmin jälleen vuonna 2010. Tällöin ne julkaistiin vain Länsi-Savon verkkopalvelussa, mutta tammikuusta 2012 alkaen videot on julkaistu Youtubessa, josta tehdään linkitykset Länsi-Savon verkkopalveluun, kertoo Makkonen 2013.

4.2 Avainsanana helppokäyttöisyys

Makkosen mukaan Youtube valittiin julkaisukanavaksi ennen kaikkea sen helppouden vuoksi: videon voi julkaista periaatteessa missä tahansa, Youtuben käyttäminen ei vaadi erityisiä ohjelmistoja eikä osaamista ja siellä pystyy tekemään pieniä editointeja, yksinkertaisella linkityksellä video saadaan liitettyä verkkojuttuun ja videoita pystyy katsomaan käytännössä millä tahansa laitteella (ml. tabletit ja älypuhelimet). Länsi-Savossa videoita tuottavat sekä toimittajat että kuvaajat, ja se on luonteva osa heidän jokapäiväistä työtään, joten ohjelmistojen ja laitteiden helppokäyttöisyys on tärkeää.

4.3 Siirtyminen Drupal-sisällönhallintajärjestelmään

Länsi-Savon ja Itä-Savon verkkopalvelut siirtyvät maaliskuussa 2013 Drupal-sisällönhallintajärjestelmään. Drupal perustuu avoimeen lähdekoodiin ja sitä käyttävät omien verkkopalvelujen pohjana mm. Yle, Uusi Suomi ja Nelonen. Aiemmin toimittajat ovat julkaisseet verkkojutut Anygraafin Doris-toimitusjärjestelmän ja ePlanner-järjestelmän kautta, jolloin toimittajan ja kuvaajan on pitänyt olla joko fyysisesti toimituksessa tai etäyhteyden kautta yhteydessä järjestelmiin. Drupalin myötä tämä yhteys katkeaa eli toimittajat ja kuvaajat voivat tuottaa verkkoon sisältöä kaikkialla, missä on nettiyhteys. Erityisiä laite- tai yhteysvaatimuksia ei siis enää ole, vaan jutut ja kuvat voidaan julkaista ääritapauksessa vaikkapa älypuhelimien avulla. Myös Drupa-

lissa hyödynnetään Youtubea eli jatkossakin Länsi-Savon videot julkaistaan Youtubessa, josta tehdään upotus kulloiseenkin verkkojuttuun, Makkonen kertoo.

Länsi-Savolla prosessi on seuraavanlainen:

- lehtijuttu
- nettijuttu
- uutisvideo

Lehtijuttu on tärkein prosessissa. Uutisvideoita käytetään lehtijutun ja nettijutun tukena.

4.4 Aamupalaveri

Jokainen päivä aloitetaan aamupalaverilla joissa aluksi katsastellaan uunituoretta lehteä. Lehdestä etsitään parhaimmat uutiset ja kuvat. Myös uutisvideoista mainitaan jos sellaisia on liitetty joihinkin uutisiin. Seuraavaksi sovitaan, että mitä uutista kukakin lähtee tekemään. Myös jos jollain on tullut mieleen uusia hyviä aiheita, niin ne otetaan huomioon.

Tässä vaiheessa mietitään että mistä uutisista olisi hyvä tehdä uutisvideoita. Päivän uutistarjonnasta riippuen videoita tehdään 3–1. Määrä saattaa kuulostaa vähäiseltä mutta siinä pitää ottaa huomioon myös se, että kuvauskeikalla menee yleensä useampi tunti, riippuen siitä, että onko kuvauspaikka miten lähellä toimistoa. Editointiinkin pitää varata reilusti aikaa, vaikka videot ovat lyhyitä, silti editointi on yllättävän aikaa vievää. Yksi ihminen kykenee tekemään päivässä korkeintaan 2 uutisvideota.

4.5 Kuvauspaikalle lähteminen sekä kuvaaminen

Aamupalaverissa sovitaan kellonajat, mihin aikaan on tapaaminen sovittu. Lähes poikkeuksetta kuvaajat menevät toimittajan ja valokuvaajan kanssa samaa matkaa. Joskus on sellaisia kuvauskeikkoja, jossa on vain pelkästään kuvituskuvaa ja näin ollen kuvaaja voi omaan tahtiin mennä kuvauspaikalle. Näillä keikoilla pystyy tarkemmin harkitsemaan ja suunnittelemaan että mitä kuvaa.

Kokeneet toimittajat lähtevät uutiskeikalle ihan niin myöhään kuin mahdollista. Paikalle saavutaan yleensä juuri oikeaan aikaan. Tästä johtuen ei ole hirveästi aikaa miettiä, että mitähän tässä nyt kuvaisi vaan pitää olla todella oma-aloitteinen ja nopealla tahdilla kuvata kaikkea mielenkiintoista juttuun liittyen.

Uutisjuttu on aina pääosassa kun saavutaan paikanpäälle. Toimittaja tekee juttunsa ensin ja siinä ajassa pitäisi keritä kuvaamaan kaikki kiinnostava videota varten. Kun toimittaja on tehnyt juttunsa, niin tämän jälkeen tehdään videohaastattelu. Jälleen tarvitaan nopeaa oma-aloitteisuutta että pystyy nopeasti katsomaan hyvän kuvauspaikan ja oikean valaistuksen. Joskus toimittajilla on hyviä ideoita ja toiveita kuvauspaikan suhteen, yhdessä sitten mietitään että toimiiko kyseinen kuvauspaikka. Alussa toimittajat olivat hieman hermostuneita haastattelun tekemisestä kun he eivät olleet niitä juurikaan tehneet, mutta muutaman kerran jälkeen homma sujui jo melko rutiinilla.

Haastattelun jälkeen lähdetään sitten takaisin toimistolle. Joskus jos ei ihan kaikkea kuvitusta kerinnyt kuvaamaan ennen haastattelua, niin voi toimittajalle sanoa, että tarvitsee vielä muutaman minuutin aikaa kuvata kuvitusta. Kuvitusta kannattaa ottaa aina reilusti enemmän kuin haastattelun pituus. Näin videosta saa huomattavasti miellyttävämmän ja jos jokin otos epäonnistui, sen voi korvata jollain muulla kun materiaalia on reilusti. Ylimääräiset kuvitukset varastoidaan tietokoneen kovalevyille.

Kameran säädöt tulee aina tarkistaa ennen kuvaamista. Valkobalanssin ottaminen ja kuvan tarkkuuden säädöt tarkistettiin aina ennen kuvausta. Ennen haastattelua tehdään harjoitus nauhoitus jolla tarkistetaan äänien toimivuus.

Kuvaaminen suoritetaan pienellä ja näppärällä kameralla jossa on mukana kevyt kolmijalka. Tämä on siitä syystä, että tapahtumapaikat voivat olla lähes mitä vaan; ahtaita, paljon ihmisiä tai erittäin hankalat maasto-olosuhteet.

Kevyt kolmijalka on näppärä pitää selässä kun joutuu kuvaamaan hankalassa paikassa. Kun kuvataan ilman jalustaa, lopputuloksen pitäisi olla silti hyvää. Oikeanlainen tekniikka kamerasäätämiseen kannattaa opetella. Tähän ei oikeastaan ole mitään nyrkkisääntöä vaan jokainen voi kokeilla itse, mikä tuntuu parhaimmalta. Välillä tulee

kuitenkin tilanteita, joissa kamera saattaa tärinä, esimerkiksi yleisön joukossa. Tälle asialle ei voi mitään ja se on vain otettava huomioon.

4.6 Editointi ja lopputoimet

Editointi tehdään nopeasti tai hitaasti riippuen siitä, että onko päivän aikana vielä muista kuvauskeikkoja. Hitaammassa editoinnissa voi jäädä hieromaan joitain asioita tarkemmin ja lopputuloksesta saadaan näin parempi. Toki, vaikka nopeasti tehdään, niin työjäljen olisi oltava edes kohtalaista.

Editointi tehdään melko yksinkertaisesti ja yksinkertaisia menetelmiä hyväksikäyttäen. Koska pituutta on pisimmillään vain se kolme minuuttia, niin leikkaamisessa on oltava tarkkana. Mitään asiasisältöä ei saisi leikata pois mutta kuitenkin video olisi pidettävä mielenkiintoisena. Tämä hoidetaan yleensä niin että videon alussa näytetään hieman haastattelua ja hetken päästä päälle lisätään kuvitusta eri paikoista ja kohteista liittyen aiheeseen. Videon lopussa siirrytään taas haastateltavaan ja tähän tapaan suurin osa uutisvideosta rakentuu. Poikkeuksena ovat videot joissa kuvataan jotain tapahtumaa tai esitystä joissa ei haastattelua ole lainkaan. Nämä leikataan järkevästi että jatkuvuus ja sisältö säilyvät hyvänä.

Käytin yhtä ja samaa pohjaa kaikkien videoiden tekemiseen. Koska piti olla nopea, niin tähän ei tarvinnut tuhlaa ylimääräistä aikaa. Pohja sisälsi logoja ja nimipohjia. Jokaiseen videoon tuli haastattelijan ja haastateltavan nimi. Nopeimmillaan tämä meni niin että toimittajalta varmisti haastateltavan nimen ja Photoshopissa muokkasi uuden nimen jonkun vanhan haastateltavan tilalle ja tallensi omana tiedostonaan .PSD – muodossa. Tällä kopiointikeinolla kaikki mittasuhteet ovat jo valmiiksi hyvät kun ne ovat kerran laitettu siihen ihan ensimmäiseen nimipohjaan mikä luotiin Photoshopilla. Nimipohjaa ei myöskään tarvinnut kuin kerran säätää oikealle kohdalle. Tämä johtui siitä että kun importtasi sen uuden nimipohjan Premiereen, niin vahan pystyi korvaamaan uudella jolloin vain haastateltavan nimi vaihtui uuteen.

Äänien säätöä joutui välillä tekemään, riippuen ihan kuvauspaikasta ja haastattelijan/haastateltavan tasoerosta. Muutamia erikoistehosteita tuli käytettyä kuten Cross Dissolve ja Dip to Black. Äänipuolelta sitten Constant Gain, Constant Power ja Ex-

ponential Fade. Värikorjailuja ei juurikaan tullut tehtyä, jos nyt oikein kirkas tai tumma kuva sattui olemaan niin silloin muutin kirkkautta ja hämäryyttä.

Kun video oli valmis, se laitettiin Youtubeen, Länsi-Savon omalle kanavalle. Uutispäällikölle piti mainita valmiista videosta kun se oli valmis, että hän pystyi välittämään asiaa eteenpäin. Tämä sen vuoksi, että seuraavan päivän lehteen saadaan merkintä, että verkossa on uutiseen liittyvää materiaalia. Videoita ei varsinaisesti tarkistettu mitenkään vaan luotettiin meidän tekemiseen. Joskus toimittaja halusi nähdä lopputuloksen ennen kuin se laitettiin Youtubeen.

Kaikki vanhat videot säilytetään tulevaisuutta varten editointikoneen kovalevyllä. Niistä voi olla arvaamatonta hyötyä jonkin muun videon kuvituksessa. Toimittajien nimipohjat säästettiin joten niitä ei tarvinnut mennä tekemään uudelleen vaan ne saatiin suoraan käyttöön.

Päivän päätteeksi akut laitettiin latautumaan seuraavan päivän kuvauskeikkoja varten. Pidemmille keikoille lähdettiin aina useampi akku mukanaan joten ne oli muistettava ladata täyteen.

4.7 Uutisvideon tekeminen Ylellä

Kymäläinen kertoo että Yle Uutisten verkkosivuilla julkaistavien videoiden julkaisuun idea voi tulla uutispäälliköltä, tuottajalta tai toimittajalta. Jos joku heistä arvelee, että käsissämme oleva kuvamateriaali voisi kiinnostaa lukijoita, niin se leikataan ja julkaistaan sivuillamme. Iso osa tällaisesta materiaalista on omien kuvaajiemme kuvaamaa tai tullut kansainvälisestä kuvavaihdosta. Materiaalia voi tulla myös tavallisilta ihmisiltä. Uutisten tekoon pätevät samat kuvauksen ja leikkauksen periaatteet kuin mihin tahansa muuhunkin av-tuotantoon.

5 UUTISVIDEO-OPAS

Uutisvideot tehdään pääsääntöisesti yksin. Tästä syystä vähän joka osa-alue tulisi hallita edes tyydyttävästi. Tässä osiossa käsitellään kaikkea sitä, mitä tulisi ottaa huomioon ennen työkeikalle lähtöä.

5.1 Ennakkosuunnittelu

Kuvauspaikkojen ennakkotutkimisessa uutisvideoiden tekijä selvittää mitä kuvaukseen, valaisuun, äänitykseen tai erillisjärjestelyihin liittyviä tarpeita tai ongelmia on ratkaistava. Ajo-ohjeet ja pääsy kuvauspaikalle ovat tärkeitä selvittää etukäteen. Joihinkin tapahtumiin tarvitsee mahdollisia kulkulupia. Sovitaan jo ennakkosuunnittelun yhteydessä, ainakin alustavasti kuvauspäivä(t) ja selvitetään, mihin kellonaikoihin mitäkin toimintoja kuvataan. (Korvenoja 2004.)

5.2 Käsikirjoitus

Käsikirjoitus on suunnitelma, johon perustuen uutisvideo kuvataan. Mitä tarkempi suunnitelma, sitä tehokkaammin itse kuvaukset sekä jälkituotanto sujuvat. Sillä saadaan kokonaishahmotelma tulevasta tuotoksesta. Käsikirjoittamisella saadaan myös itselle selväksi, mitä oikeastaan uutisvideolla ajetaan takaa. Ja ilman ideaa hyvää käsikirjoitusta ei tule. Ideattomuuskin on hyvin toteutettuna idea. (Taideteollinen korkeakoulu 2001.)

Käsikirjoituksen ja kuvakäsikirjoituksen tekemistä voi miettiä isommissa tapahtumissa kuten esimerkiksi Mikkelin Kuninkuusravit. Jos tapahtumassa on mahdollisia haastatteluja, niin mietitään etukäteen kysymykset valmiiksi.

Kysymykset kirjoitetaan paperille esimerkiksi ranskalaisilla viivoilla. Käsikirjoitukseen laitetaan myös tapahtumista merkinnät haastattelujen väliin jotta siitä tulisi selkeämpi. Haastattelu osuuden voi myös kirjoittaa ihan ranskalaisilla viivoilla. Alkuun laittaa missä haastatellaan ja jotain muita tarkempia tietoja. Tämän alle kirjoitetaan sitten itse haastattelu.

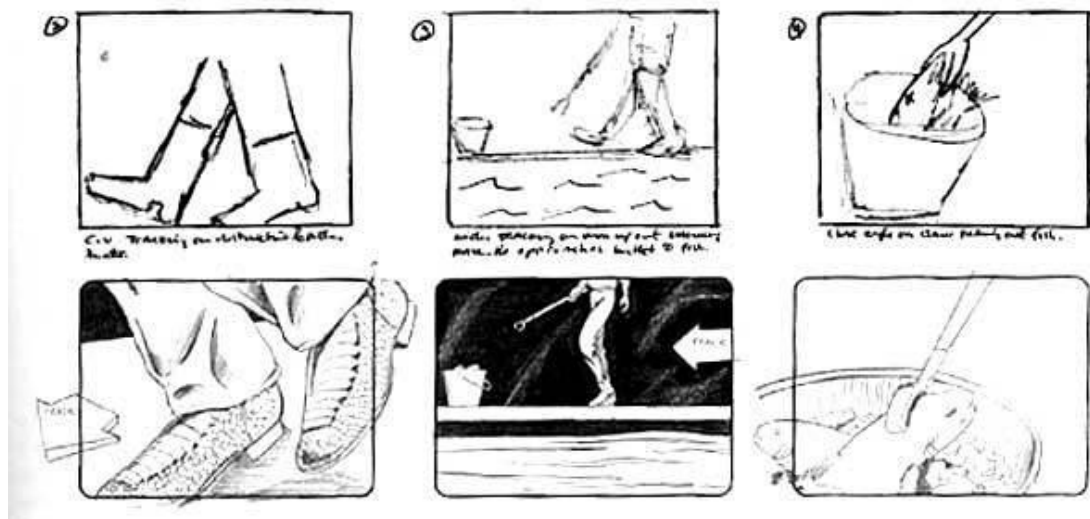
5.3 Storyboard/kuvakäsikirjoitus

Kuvakäsikirjoitus on siis kuvallinen versio – tavallaan ”sarjakuvaversio” toteutettavasta animaatiosta tai elokuvasta, eli tässä tapauksessa uutisvideosta. Sarjakuvasta

poiketen jokainen ruutu sisältää lisätietoa kustakin kohtauksesta ja kuvakäsikirjoitus voi olla hyvinkin yksityiskohtainen. (Animaattori 2013.)

Kuvakäsikirjoitus on hyvä lisä pelkälle käsikirjoitukselle. Sen avulla näkee hyvinkin selkeästi miten mikin kohtaus pitäisi mennä. Uutisvideoiden näkökulmasta tätä voisi hyödyntää hieman isommissa tapahtumissa joita pystytään hyvinkin tarkasti suunnittelemaan etukäteen.

Kuvauspaikalla voi vierailla ja katsoa että missä kannattaa kuvata ja mitä kannattaa kuvata. Myös tapahtuman aikatauluista saa hyvin selvitettyä kuvauspaikkoja. Esimerkiksi jonkun kuuluisan henkilön kuvaaminen jossain tapahtumassa, tämän voi hoitaa kuvakäsikirjoituksella, että miten tapahtumat etenevät. Kuvakäsikirjoituksen tekemiseen on olemassa monia erilaisia tapoja, esittelen tässä muutaman. Tyylit ja pituudet vaihtelevat. Jotkut tekevät oikein tarkkoja ja moniruutuisia käsikirjoituksia, toiset taas yksinkertaisia.

KUVA 1. Kuvakäsikirjoitus, esimerkki 1 (Mediabitti 2011)

KUVA 2. Kuvakäsikirjoitus, esimerkki 2 (Mediabitti 2011)

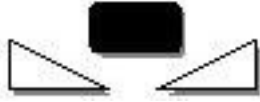
6 KUVAAMINEN

Seuraavaksi käsitellään itse kuvaamista. Muutamia helppoja tapoja miten kuvasta saadaan hyvännäköistä. Kuvauspaikalla ei juurikaan ole väliä, kunhan vain säädöt ovat kohdallaan. Tietysti nyt ei puhuta ääriolosuhteista. Ulkona kuvatessa sääolosuhteita ei voi ottaa huomioon, mutta kamerasäätöjä muuttamalla kuvasta saa hyvää.

6.1 Valkobalanssin ottaminen

Valkobalanssin ottaminen on todella helppoa. Kuvauspaikalle lähdettäessä on hyvä pitää valkoista A4 paperiarkkia mukanaan. Tällä saa kätevästi otettua valkobalanssin jos muuta valkoista ei ole saatavilla. Valkobalanssin voi ottaa oikeastaan mistä vain valkoisesta pinnasta. Tarkentaa valkoiseen kohtaan niin, että muuta ei näy kuvassa ja painaa valkobalanssin painikettä kerran (kuva 3).

Valkobalanssi tulee ottaa aina uudelleen jos paikkaa vaihdetaan koska valaistus melko varmasti muuttuu tänä aikana.

KUVA 3. Valkobalanssin merkki (Marlo M. 2011)

Valkobalanssi otetaan koska kuvan kirkkain osa pitää saada valkoiseksi. Näin ollen muut värit sitten toistuvat tämän mukaan ja näkyvät oikein. Valkobalanssi on helppo huomata kun se on otettu väärin. Värit ovat hyvin kellertäviä. Tässä vaiheessa kannattaa vaihtaa kohdetta mistä valkobalanssi otetaan tai vaihtaa kameran asentoa valaistuksen parantamiseksi jos käytetään valkoista A4- paperiarkkia valkobalanssin ottamiseksi.

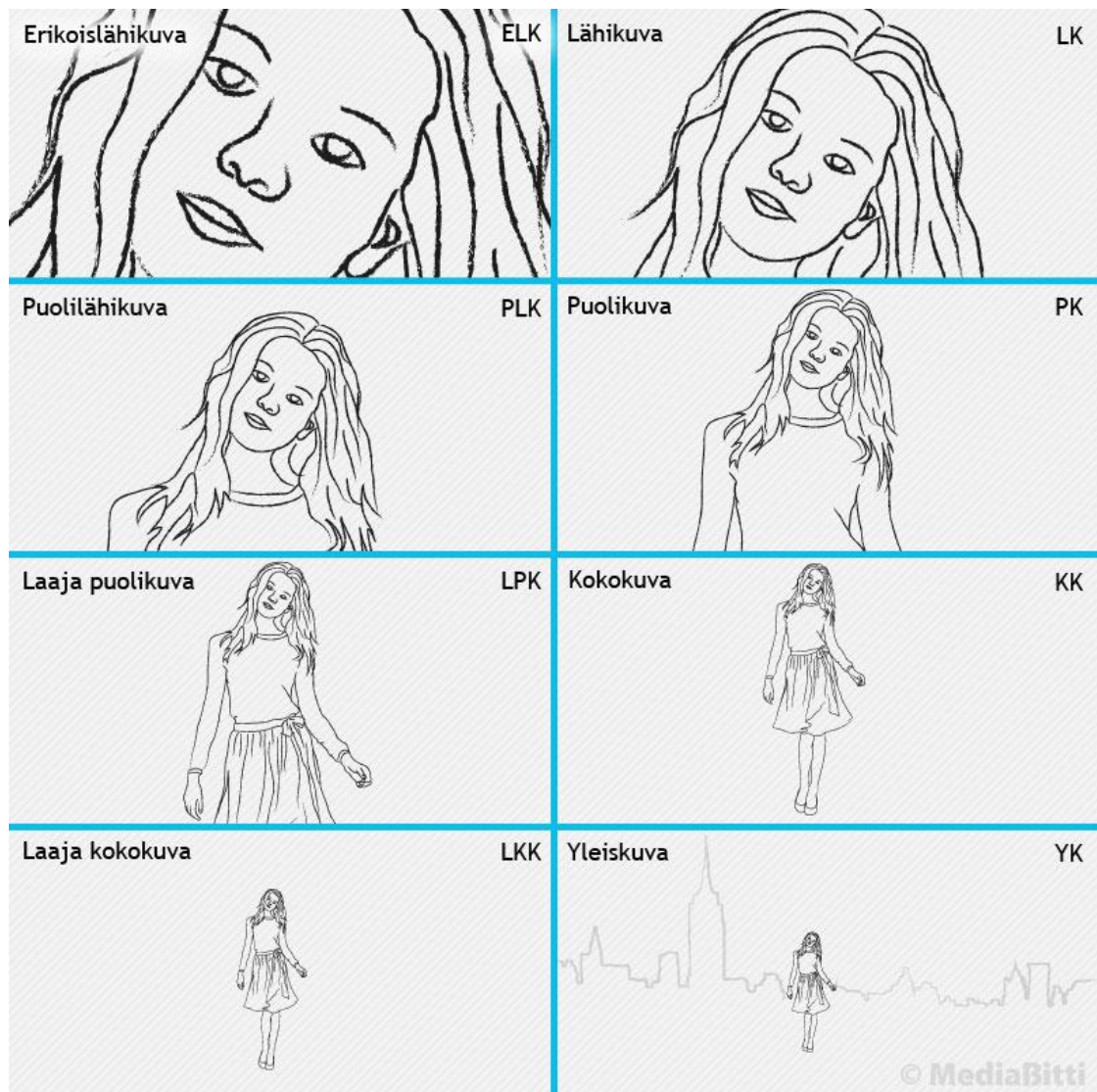

KUVA 4. Valkobalanssin vertailua. Vasemmassa kuvassa värit menevät kirkkaan valkoisen mukaan

6.2 Kuvakoot ja kuvakulmat

Yksi tärkeimmistä kuvausperiaatteista on erilaisten kuvakokojen ja kuvakulmien käyttö. Moni kuvaa kaikki otoksensa lähes samasta kulmasta, ja yleensä käytetään liikaa laajaa kokokuva. Kuvakulmaa tai -kokoja kannattaisi vaihtaa kohtauksen pituudesta riippuen monta kertaa saman kohtauksen aikana, jotta kuva ei käy liian yksitoikkoiseksi. (Mediabitti 2013.)

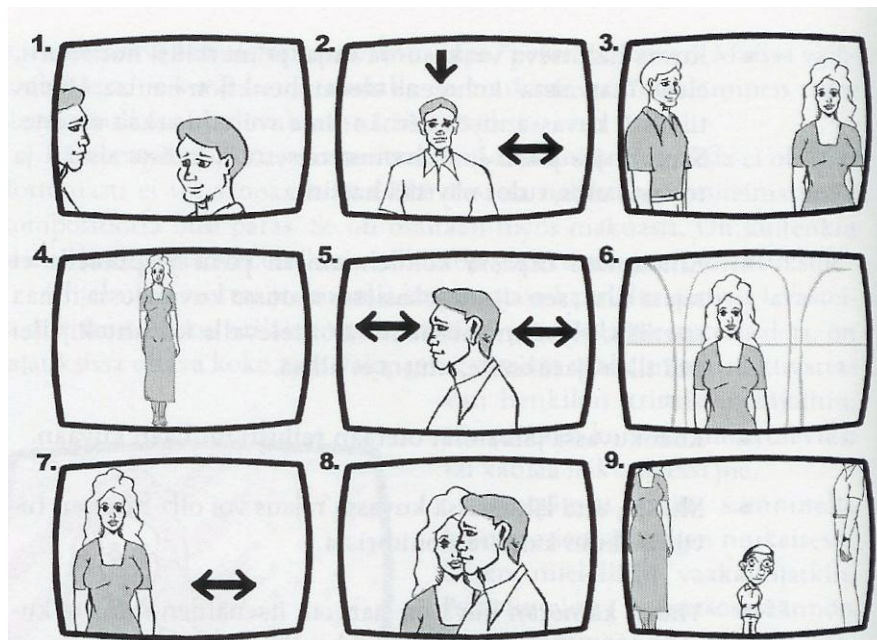
Uutisvideoissa pääsääntöisesti käytetään vain muutamaa eri kuvakokoa; puolilähikuva, puolikuva ja laaja puolikuva. Tämä riippuu ihan kuvauspaikasta ja henkilöiden määrästä. Jos on useampi henkilö vierekkäin haastattelussa niin parempi silloin että ne näkyvät kunnolla kuvassa. Haastattelutilanteessa voi kuvata aluksi niin, että haastattelija ja haastateltava näkyvät molemmat kuvassa. Kun haastateltava alkaa puhua, kuva tarkennetaan haastateltavaan ja pidetään siinä haastattelun loppuun asti.

KUVA 5. kuvakoot kansainvälisen, ihmisen mittasuhteisiin perustuvan kahdeksanportaisen asteikon mukaan (Animaattori 2012)

6.3 Somitteluvirheet

Sommiteluvirheet saattavat pilata videon täysin. Videosta saattaa tulla myös erittäin tylsä vääränlaisella sommitelulla. Kannattaa varoa katkomasta jäseniä vääränlaisella sommitelulla. Esimerkiksi jos kuva katkeaa kaulasta poikki, niin se ei näytä kovin hyvältä. Liika tila pään yläpuolella saa kuvan näyttämään hieman tyhjältä. Hyvänä sääntönä on että kun kuvan rajan ja pään yläpuolelle jää nyrkin verran tilaa, se on hyvä. Kuvassa olevat henkilöt eivät saa seisoa liian kaukana toisistaan vaan heitä voi pyytää siirtymään lähemmäksi toisiaan. Kun kuvataan liikkuvaa henkilöä tai asiaa, niin aina jätetään tilaa etenemissuuntaan. Taustaa kannattaa seurata että missä henkilöt seisovat. Esimerkiksi jokin puu voi ”lävistää” kuvattavan henkilön tai jotain muuta hassua on taustalla. Kuvattava ei saa olla liian reunassa eikä myöskään liian keskellä. Jos taustassa on jonkin mukava elementti, niin sitä voi myös hyödyntää. Kuvattavat eivät saisi osua päällekkäin edes kävellessään, kuvauskohta pitää valita sen mukaan. Kuvaa kannattaa tarkastella kokonaisuutena että ei mikään asia rajaudu tyhmästi pois. Esimerkiksi isot yleisötapahotumat voivat olla hankalia tämän suhteen. (Korvenoja 2004.)

KUVA 6. Sommiteluvirheet (Korvenoja 2004)

6.4 Kuvituskuva

Kuvituskuvalla tarkoitetaan kuvaa, jolla nimensä mukaisesti kuvitetaan jotain journalistista sisältöä. Se voi olla uutissähkeen tai jutun kuvittamista. Samoin se voi olla jonkin haastattelun tai spiikin (selostuksen) kuvittamista. (TV-kameratyön perusteet, 2004.)

Tämä tarkoittaa siis sitä, että kun lähdetään keikalle kuvaamaan, niin kuvataan kaikkea mahdollista aiheeseen liittyen. Poikkeuksena se, jos on kyse isommasta tapahtumasta. Näissä tapahtumissa kuvataan käsikirjoituksen mukaisesti. Jos aiheena on vaikka jokin vanhojen autojen kokoontuminen, niin kuvataan autoja, ihmisiä ja itse tapahtumaa.

Kuvitusta kannattaa ottaa aina reilusti enemmän kuin haastattelu kestää. Tämä siksi että kuvitukseen saa paljon vaihtelua ja on varaa valita erilaisista pätkistä eikä tarvitse alkaa nihkeilemään kuvituksen suhteen. Myös jos jokin kuvituspätkä epäonnistuu, niin on paljon varalla mistä ottaa.

Kuvituksella on kätevä peittää esimerkiksi leikkauskohtia jos niitä tuli haastatteluun. Ei tule sellaista tökeröä katkosta kun juttu kulkee kätevästi kuvituksen alla. Nopeissa uutisvideohaastatteluissa monesti tulee virheitä toimittajalle ja haastateltavalle ja kunnolliset vedokset voivat olla siellä täällä joten leikkausta tarvitsee.

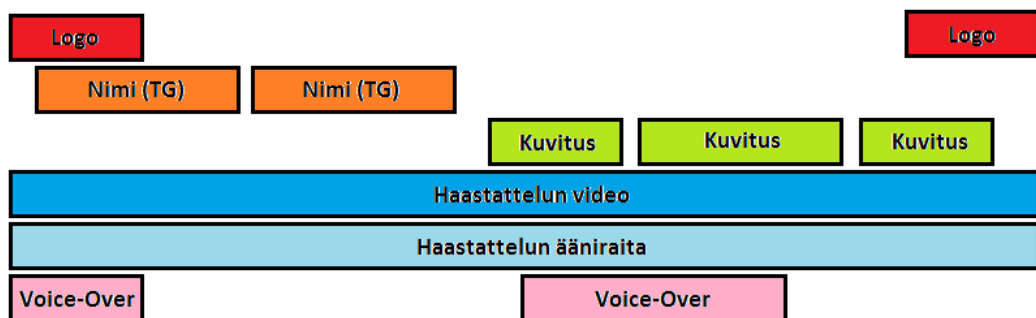
7 EDITOINTI JA KUVANMUOKKAUS

Editointi on todella iso osa videontyöstämisprosessia. Kerron tässä osiossa hyvin tarkasti mutta yksinkertaisesti perusasiat mitä tulisi tietää editoinnista. Editointi ohjelmassa toimii Adobe Premier. Photoshoppia tarvitaan myös editoinnissa, sillä on kätevä tehdä esimerkiksi nimikyltit videossa esiintyville henkilöille. Tästä ohjelmasta myös hieman pintaa raapaisten tärkeimmät asiat.

Youtube on tärkeä työkalu toimittajien kannalta jos kentällä tulee vastaan jokin tärkeä tapahtuma mistä pitäisi saada video. Opastan tässä myös hieman Youtuben editointimahdollisuuksia.

Uutisvideon rakenne on melko yksinkertainen. Haastattelu-osuus laitetaan ensiksi aikajanalle ja leikataan siitä huonot kohdat pois. Tämä toimii ikään kuin runkona koko videolle. Pituus määräytyy haastattelun mukaan, halutessaan jos haastattelu on liian pitkä, siitä voi leikata pois vaikka jonkin vähän turhemman kysymyksen/vastauksen. Kuvitukset, nimet ja logot tulevat sitten haastattelun päälle eri kohtiin (kuva 7)

Uutisvideon rakenne

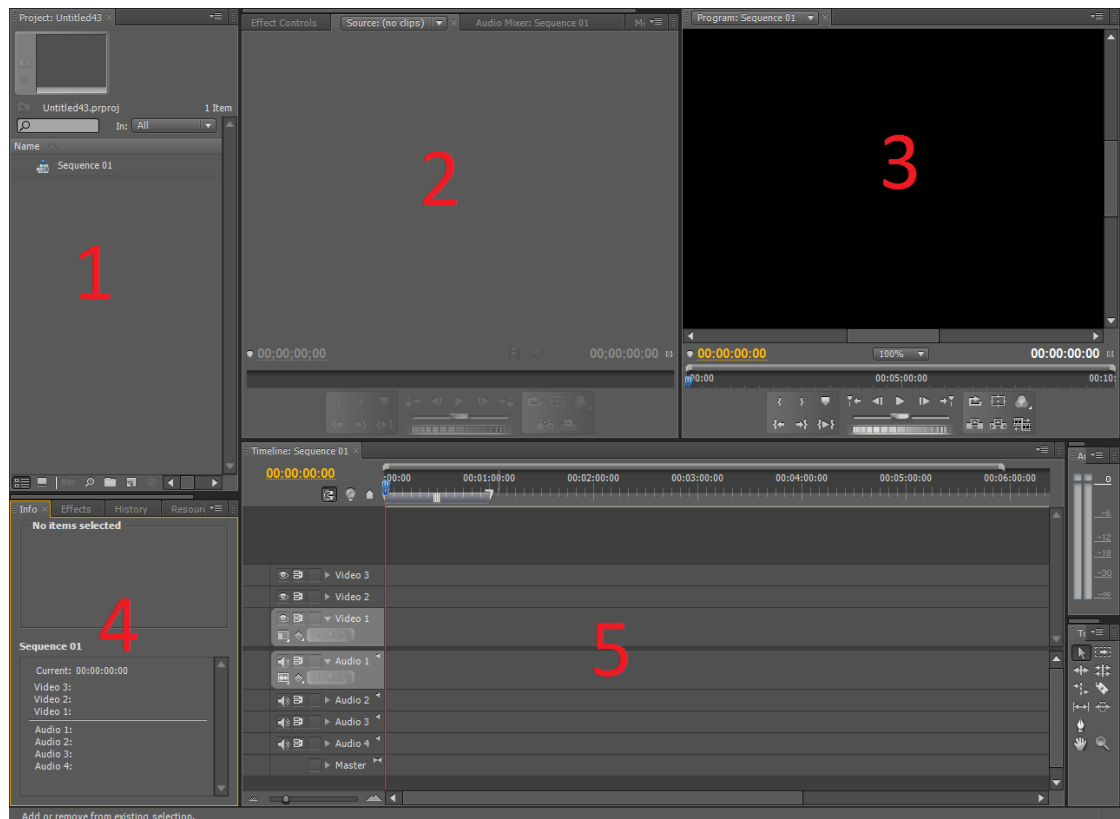
KUVA 7. Uutisvideon rakenne selkeytettynä

Sama järjestys on hyvä pitää aina uutta videota aloitettaessa. Eri osa-alueita on helpompaa tulkita, kun ne ovat aina samassa järjestyksessä. Uutisvideon runko, eli haastattelun video ja ääniraita pidetään ykköstasoilla ja siitä sitten lähdetään rakentamaan aina seuraavalle tasolle.

7.1 Adobe Premiere

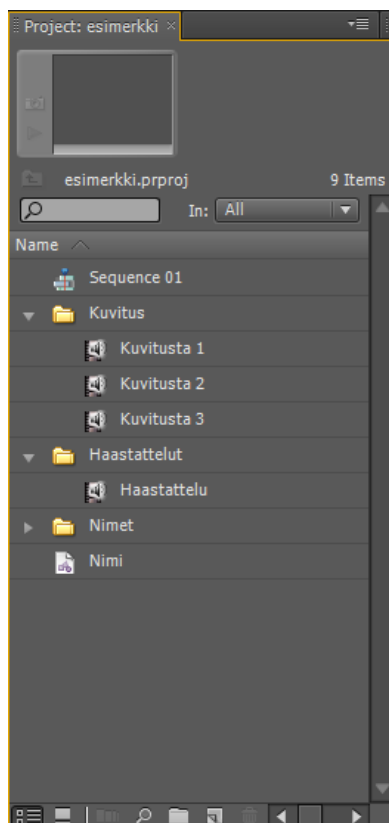
Avaamisen jälkeen ihan aluksi luodaan uusi projekti "New Project". Sen voi halutessaan nimetä uudelleen. Seuraavaksi valitaan aikajanan tyyppi "New Sequence". Asetukset riippuvat ihan kameran mallista. Sequencen voi halutessaan nimetä uudestaan mutta se ei ole mitenkään välttämätöntä.

Premierin pääikkuna on hyvin selkeä ja se on jaoteltu tiettyihin osioihin. Esimerkkikuvat ovat Adobe Premiere CS4 - versiosta, mutta uudemmissa versioissa ei ole juuriakaan suurempia eroja asettelun suhteen. Kohdassa yksi ovat ne videot mitkä tuodaan Premiereen. Kaksi ja kolme ovat katseluikkunoita, kakkosessa katsotaan raakamateriaalia ja leikellään sitä tarpeen mukaan. Kohdassa kolme näkyy sitten valmis tuotos kaikkine tehosteineen. Nelosessa on Effects - eli tehoste- osio. Sieltä löytyy ääneen ja kuvaan erilaisia tehosteita ja korjauksia, jos raakamateriaali ei näytä tai kuulosta jostain syystä hyvältä. Viides kohta on itse aikajana, mihin sitten leikattuja videoita tuodaan. Tässä janalla tehdään lopulliset hienosäädöt ja laitetaan efektit ynnä muut järjestykseen. Ihan aikajanan oikeasta reunasta löytyvät äänien tasot ja työkalut.

KUVA 8. Adobe Premiere CS4 pääikkuna

Seuraavaksi lähdetään tekemään itse videota. Hiiren oikealla painikkeella painetaan kohdassa yksi ja valitaan sieltä ”Import...”. Selataan kansioon missä raakatiedostot ovat ja tuodaan ne projektiin. Kaikki raakamateriaalit on hyvä pitää samassa kansiossa ja tehdä vaikka alikansioita kuvitukselle, kuville ja haastatteluille. Tämä sen vuoksi että ne ovat selkeästi järjestyksessä ja nopeasti löydettävissä tarpeen tullen.

KUVA 9. Tiedostot ja alikansiot

Kaikki tiedostot jotka valittiin, tulevat allekkain ja tiedostonimet eivät ole kovin hyviä. Tiedostoja ei kannata nimetä uudestaan koska joissain tiedostotyypeissä saattaa käydä niin, että Premiere ei enää löydä linkitystä tiedostojen välillä ja joutuu aloittamaan uudestaan. Esimerkissä tiedostot on nimetty havainnollistamisen vuoksi.

7.2 Videon leikkaaminen

Videon leikkaaminen ei ole hankalaa. Tuplaklikataan tai raahataan videopätkä ”Source”-ikkunaan ”Project”-ikkunasta. Tässä videota voi tarkastella ja etsiä ne parhaat kohdat mitkä haluaa tulevaan videoon.

Vasemmassa alakulmassa näkyy leikkaamassa olevan videon kokonaiskesto ja oikeassa alakulmassa leikatun osuuden kesto. Hieman leikatun osuuden keston vasemmalla puolella on kaksi symbolia; kovaääninen ja filminauha. Jos vain toisesta nappaa kiinni ja raahaa sen aikajanelle, niin saa halutessaan vain pelkkää kuvaa tai ääntä lopulliseen

videoon. Itse projekti kuvasta raahattaessa saa molemmat, sekä äänen että kuvan mukaan.

Leikkaaminen tapahtuu seuraavasti: ”Source”-ikkunan aikajanalla on sininen osoitin. Aluksi se pitää laittaa siihen kohtaan videota mistä halutaan leikkauksen alkavan. Kun haluttu kohta on löytynyt, painetaan näppäimistöstä kirjainta ”I”. Nyt on luotu aloituskohta ja huomataan että aikajana ennen merkintää on tummempi kuin loppu. Tämä tarkoittaa sitä että tumma osuus ei tule leikkaukseen.

Seuraavaksi luodaan lopetuskohta. Viedään sininen osoitin siihen kohtaan mihin halutaan leikkauksen lopun tulevan ja painetaan näppäimistöstä kirjainta ”O”. Nyt myös aikajanan loppuosa meni tummaksi alueeksi eli se ei tule mukaan leikkaukseen. Poikkeuksena on jos halutaan pätkä ihan videon alusta tai lopusta niin silloin ei välttämättä tarvita joko lopetusta tai aloitusta. Leikatut pätkät raahataan joko äänen, kuvan tai molempien kanssa aikajanelle (kuva 9).

Jos haluaa ottaa useamman pätkän kerralla videosta, niin kannattaa tehdä subclippejä. Normaalisti otetaan ”In Point” ja ”Out Point” näppäimien ”I” ja ”O” avulla ja tämän jälkeen tehdään subclip. Se tapahtuu hiiren vasemmalla painikkeella painamalla videon päältä ja valitaan sieltä ”Make subclip..” Subclipit tulevat kätevästi vasemmalla olevaan raakamateriaali osioon josta niitä voi sitten valita.

KUVA 10. Malliksi leikattu pätkä videosta

Tässä vaiheessa leikkauksen tarkkuus ei ole hirvu tärkeää, vähän ”sinnepäin” on ihan hyvä mittari. Hienosäätö tehdään sitten myöhemmässä vaiheessa. Jos tarvitsee leikata jostain muusta videosta ja se on jo ollut kerran ”Source”-ikkunassa, niin sitä ei tarvitse uudestaan raahata ikkunaan, vaan voi kätevästi painaa pienestä nuolesta joka on ”Source”-välilehden oikeassa laidassa. Tässä ovat allekkain kaikki ikkunassa käyneet videot.

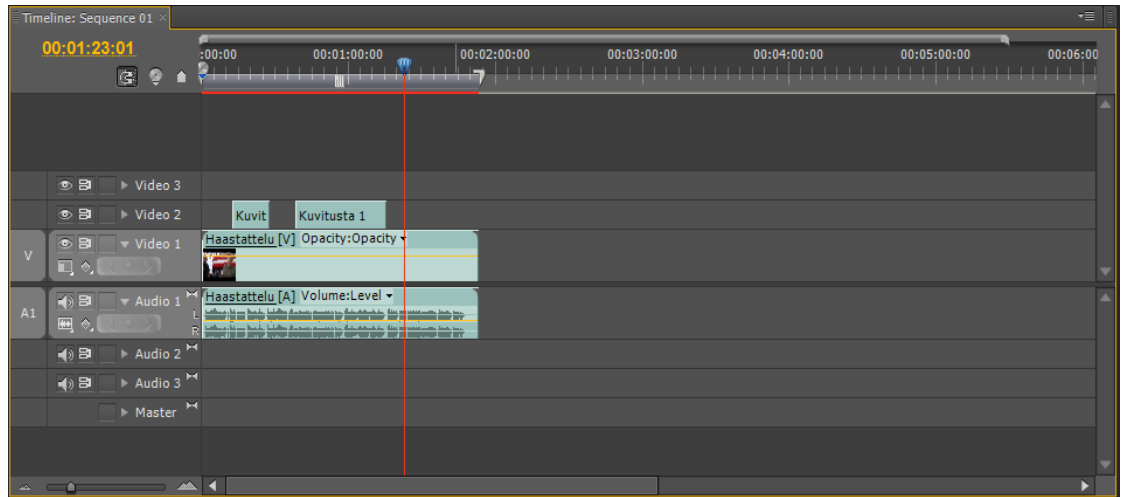
7.3 Aikajanan käyttö

Aikajanalla on eri kerroksia (layereita) jotka määrää että milloin mikäkin asia näkyy valmiissa videossa. Haastattelu on alimmalla kerroksella (Video/Audio 1) ja siihen päälle lähdetään rakentamaan kuvitusta, logoja, haastattelijan nimeä yms. Haastattelu kannattaa katsoa muutaman kerran ajatuksen kanssa läpi ja miettiä sitten että mihin kohtaan ja minkälaista kuvitusta lähdetään laittamaan.

Monesti on niin, että haastattelun aikana on sattunut jokin virhe ja on pitänyt ottaa muutama kysymys uudestaan. Tähän leikkauskohtaan on hyvä laittaa kuvitusta päälle, että töksähtävää leikkausta ei näy. Aikajanalla videopätkiä voi siirrellä mielensä mukaan mihin haluaa. Video 2 on se kerros, mihin kannattaa kuvitukset laittaa. Kolmannele kerrokselle kannattaa laittaa logot ja haastateltavien nimet. Näin aikajanan saa pysymään selkeänä ja muokkauksia on helppo mennä tekemään.

Aikajanan vasemmassa alakulmassa on suurennus/pienennä – palkki. Siitä voi kätevästi muuttaa aikajanan kokoa jos esimerkiksi tarvitsee jotain pientä pikkutarkkaa hienosäätöä. Kun menee videopätkän alkuun tai loppuun aikajanalla niin hiiren kursori muuttuu punaiseksi hakasuluksi. Tämä tarkoittaa sitä, että kun hiiren vasenta painiketta painaa pohjassa ja liikuttaa vasemmalle tai oikealle, videon lopusta/alusta lähtee sen verran pois kun hiirtä liikuttaa. Tällä toiminnolla on kätevä tehdä hienosäätöä aikaisemmin leikattuihin videoleikkeisiin.

Aikajanalla on myös sininen osoitin, jolla pystyy aikajanalla menemään eteen ja taaksepäin katsoen syntyvää materiaalia. Valmis materiaali näkyy ”Program” (esikatselu) ikkunassa. Pikanäppäimiä kannattaa hyödyntää. Ne nopeuttavat prosessia huomattavasti. Tärkeimmät ovat: J,K,L ja Ö. J ja L ovat taakse ja eteenpäin sekä K on pysäytä. Ö:tä tarvitsee oikeastaan vain silloin, kun haluaa katsoa valmista materiaalia isolla ruudulla. Pitää muistaa että oikea ikkuna on aktivoituna kun käyttää pikanäppäimiä. Oikean ikkunan huomaa keltaisista raameista. Kun käyttää kelausnappeja (J,K ja L) niin aikajanan pitää olla aktiivisena ja ”Program”-ikkuna silloin, kun haluaa katsoa kokoruudulta (Ö nappi).

KUVA 11. Videon syntymistä aikajanalla

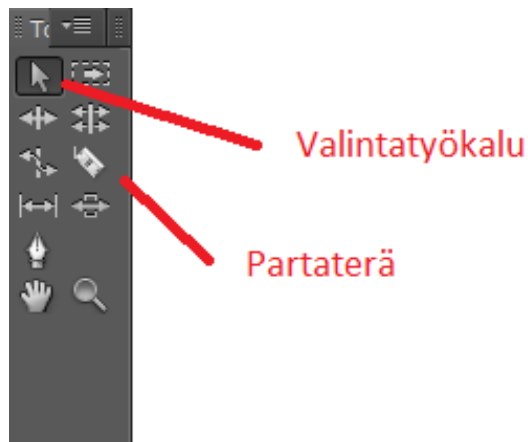
7.4 Työkalut

Työkaluja ei hirveästi tarvitse nopeiden uutisvideon tekemisessä mutta yksi työkalu on todella kätevä. Työkalut löytyvät aikajanana oikealta laidalta. Valintatyökalu ja parta terä (selection tool & razor tool) ovat käteviä videon leikkaamisessa. Partaterää käytetään jos yleensä jos jotain unohtui leikata alkuvaiheessa ”Source” –ikkunassa.

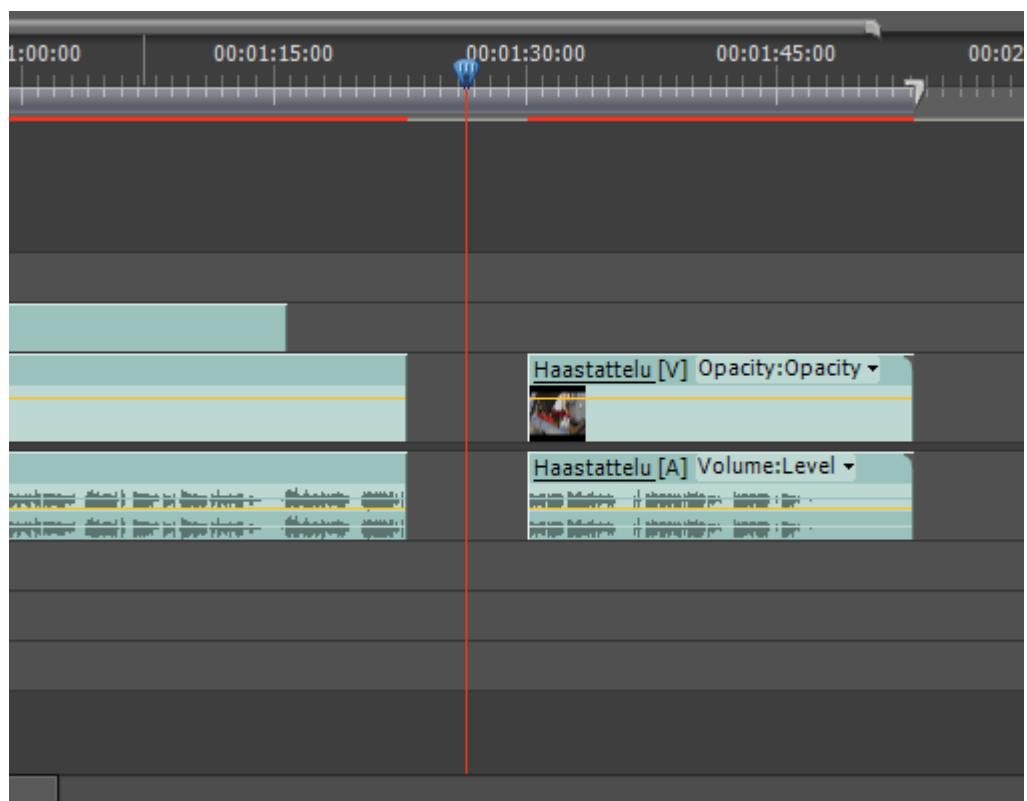
Video ja ääniraita ovat linkitetty yhteen ja saattaa tulla tilanne että haluaa toisen säästää leikkaukselta. Pitää erottaa nämä kaksi tiedostoa. Se tapahtuu kun painetaan joko videon tai ääniraidan päällä hiiren oikeaa painiketta ja valitaan ”Unlink”. Linkityksen purkamisen jälkeen pitää muistaa valita vain se, kumpaa haluaa alkaa muokkaamaan, että valinnat eivät kohdistu edelleen molempiin. Aikajanana kerroksia voi lukita tarvittaessa jotta niihin ei pääse tekemään muutoksia. Tämä onnistuu aikajanana vasemmassa laidassa olevista pienistä ”laatikoista” joihin ilmestyy lukon kuva, kun laatikosta painaa. Tämä on kätevä laittaa päälle siihen materiaaliin, jota ei halua missään nimessä leikata.

Partaterä valitaan ja aikajanalla hiiren vasemmalla painikkeella painetaan siitä kohdasta kun halutaan leikata. Lopetuskohta tehdään samalla tavalla. Tämän jälkeen valitaan se kohta mikä halutaan leikata ja poistetaan se Delete-näppäimellä. Videossa pitäisi olla nyt tyhjä kolo. Kolon saa kätevästi pois kun painaa hiiren oikealla näppäimellä kolon päällä ja valitsee ”Ripple Delete”. Partaterän käytön jälkeen on aina muistetta-

va, että valitsee valintatyökalun (selection tool) käyttöön. Muuten todennäköisesti tulee leikattua sellaisia kohtia mitä ei ollut tarkoitus.

KUVA 12. Työkalut

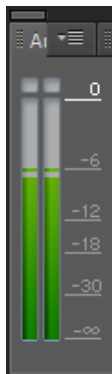
KUVA 13. Leikattu kohta partahöylä-työkalun avulla

Aikajanalla olevien videopätkien on oltava täysin peräkkäin, muuten saattaa tulla mustia kohtia valmiiseen tuotokseen. Videopätkät saadaan helposti täysin peräkkäin kun ottaa jälkimmäisestä kiinni ja vetää sen edelliseen niin, että videopätkien väliin ilmestyy musta pystysuora viiva. Tämä kertoo sen että väliä ei enää ole.

7.5 Äänet

Äänet ovat yhtä tärkeä osa videota kuin kuvakin. Tasojen on pysyttävä suurin piirtein samalla korkeudella. Äänen tasoja voi seurata aikajanalla oikeassa reunassa olevista palkeista (kuva 14).

Yleensä haastateltavat eivät puhu samalla äänenvoimakkuudella joten koko videopätkän ääntä ei voi nostaa samanaikaisesti. Aikajanalla Audio 1 kohdassa näkyy ääniraita. Siitä voi katsoa mitkä kohdat videosta ovat liian kovalla ja säätää ne samalle tasolle kuin muu video. Ihan ensiksi jos kuva ja ääni ovat vielä parina niin ne pitää erottaa ”Unlink” –toiminnon avulla. Partaterällä leikataan siitä kohdasta ääniraitaa, mistä halutaan ääntä alentaa. Samaan tyyliin kuin videota, mutta leikattua osuutta ei poisteta. Leikatun osuuden päällä painetaan hiiren oikeaa painiketta ja valitaan ”Audio Gain...”. Muista kuin ylimmäisestä ei kannata välittää vaan vain ylimpänä olevaa säädetään. Jos ääni on liian kovalla, niin laitetaan miinusta esimerkiksi ”-10” ja painetaan OK. Liian hiljaisen äänen kanssa tehdään taas päinvastoin, kirjoitetaan jokin luku ilman miinusta ja testataan miltä se kuulostaa. Myös ”Audio Gain...” – valikon ”Normalize” – toimintoa voidaan käyttää. Valitaan äänileikkeet johon halutaan vaikutuksen kohdistuvan ja laitetaan Normalizen arvoksi jotain ja testataan. Näin kaikki valitut äänileikkeet menevät samalle tasolle. Jos kokovideossa on yhtenäiset äänet mutta ne ovat liian kovalla tai hiljaisella, niin tätä samaa tapaa voi myös käyttää kokonaiseen pätkään.

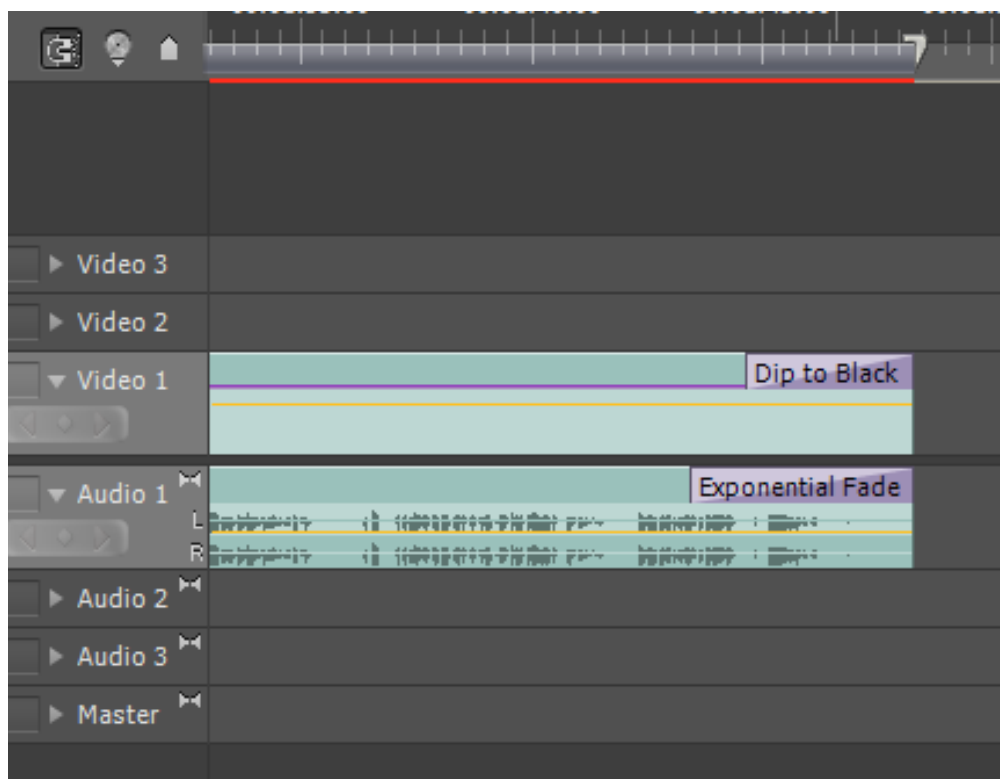

KUVA 14. Äänentasot

7.6 Tehosteet

Tehosteet löytyvät vasemmasta alakulmasta. Niitä siirretään aikajanalle raahaamalla. Videopätkän perään ilmestyy pieni violetti suorakulmio jonka kestoaa pystytään säätämään vetämällä sitä eteen tai taaksepäin tehosteen alkupäästä. Kannattaa katsoa tarkasti että onko siirtämässä video vai äänitehostetta, videotehostetta ei voi siirtää ääniraidan päälle ja toisinpäin.

Tehosteita ei kannata käyttää liikaa koska muuten video voi menettää arvokkuutensa. Mieluiten mennään pelkästään suoralla leikkauksella mutta tilanteesta riippuen voi käyttää esimerkiksi häivyttämistä (Cross Dissolve). Videotehosteet löytyvät Video Transitions → Dissolve kansioiden alta. Häivyttäminen kannattaa laittaa jokaisen nimikyltin/logon alkuun ja loppuun niin ne ilmestyvät ja häviää sulavasti. Videon loppuun kannattaa laittaa yleensä mustaan häivytyks (Dip to Black) jotta video ei lopu liian äkillisesti.

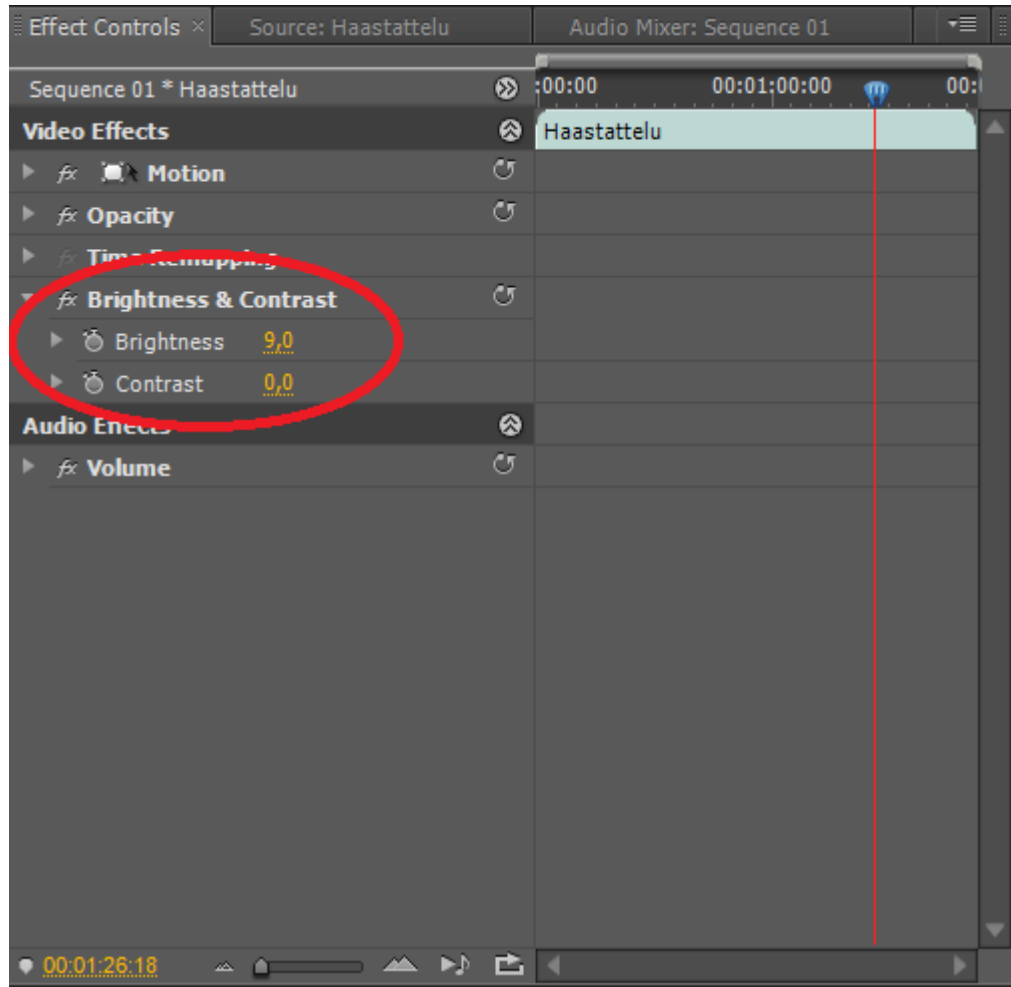
KUVA 15. Tehosteet aikajanalla

Äänien tehosteista kannattaa käyttää ääniraidan loppuun ”Exponential Fadea” joka löytyy Audio Transitions → Crossfade kansioden alta. Tällä tehosteella saadaan ääni loppumaan tasaisesti hiljentyen. Jos ääntä on tarvinnut leikata paljon, niin leikattujen ääniraitojen väliin kannattaa käyttää ”Constant Power”-tehostetta jotta ääni pysyy tasaisena.

7.7 Videon korjaaminen

Joskus kuvaushetkellä saattaa jotain unohtua mikä vaikuttaa videon laatuun. Myös jokin laitevika tai heikkotasoinen mikrofoni voi tehdä videosta heikkolaatuisen. Väärnlainen sävy voi vaikuttaa myös videon tyyliin olennaisella tavalla. (Adobe Systems 2009.) Virheitä pystytään usein korjaamaan, mutta vain tiettyyn rajaan asti.

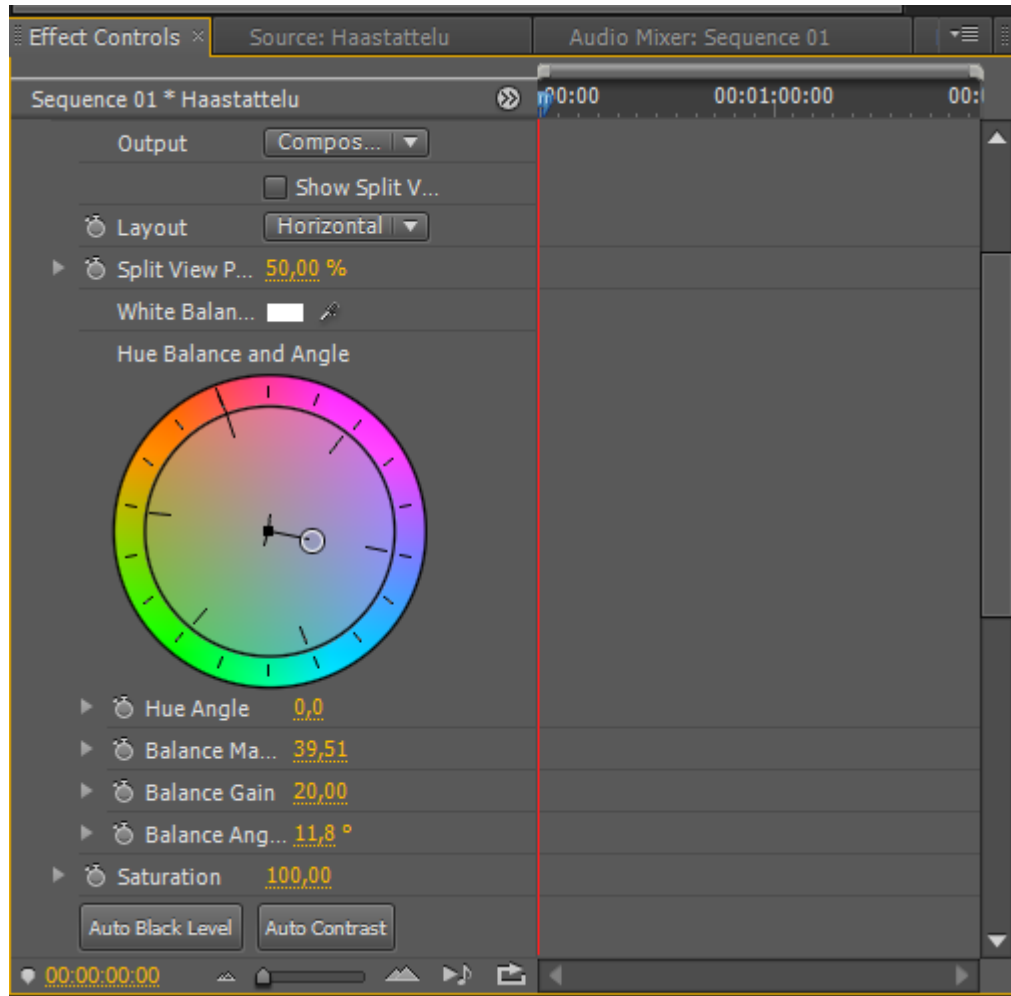
Värisäädöt ja kuvan kirkkaus ovat yleisiä asioita mitä joutuu korjaamaan. Automaatteja voi kokeilla ensin koska niillä on huomattavasti nopeampi säätää kuin muutamalla myöhemmin mainitulla tavalla. Effects -> Video Effects -> Adjust löytyvät automaattisäädöt. Ne vain yksinkertaisesti raahataan videoleikkeen päälle ja katsotaan miltä lopputulos näyttää. Videoleike pitää olla aktiivisena säädön aikana tai muuten saattaa vahingossa säätää aivan väärin kun esikatselunäkymässä on väärä videoleike. Seuraavaksi käsitellään kaksi hieman monimutkaisempaa tapaa.. Tehosteet raahataan videoleikkeen päälle, mitä halutaan säätää ja säätäminen tapahtuu ”Source”-ikkunassa, ”Effect Controls -välilehdessä. Kaikki ”Video Effects”-kansion alla olevat tehosteet tulevat ”Effect Controls-välilehden alle, sitä mukaa, kun niitä lisäillään. ”Brightness & Contrast-tehostetta käytetään kuvan kirkkauden säätämiseen. Tehoste löytyy Video Effects → Color Correction – kansioden alta. Yksinkertaisesti kirkkautta tai kontrastia säädetään hiirellä vetämällä tai syöttämällä tietty numeroarvo kenttään (kuva16). Näytön tulee olla oikein kalibroitu jotta värit näyttävät oikeilta.

KUVA 16. Kirkkauden säätö

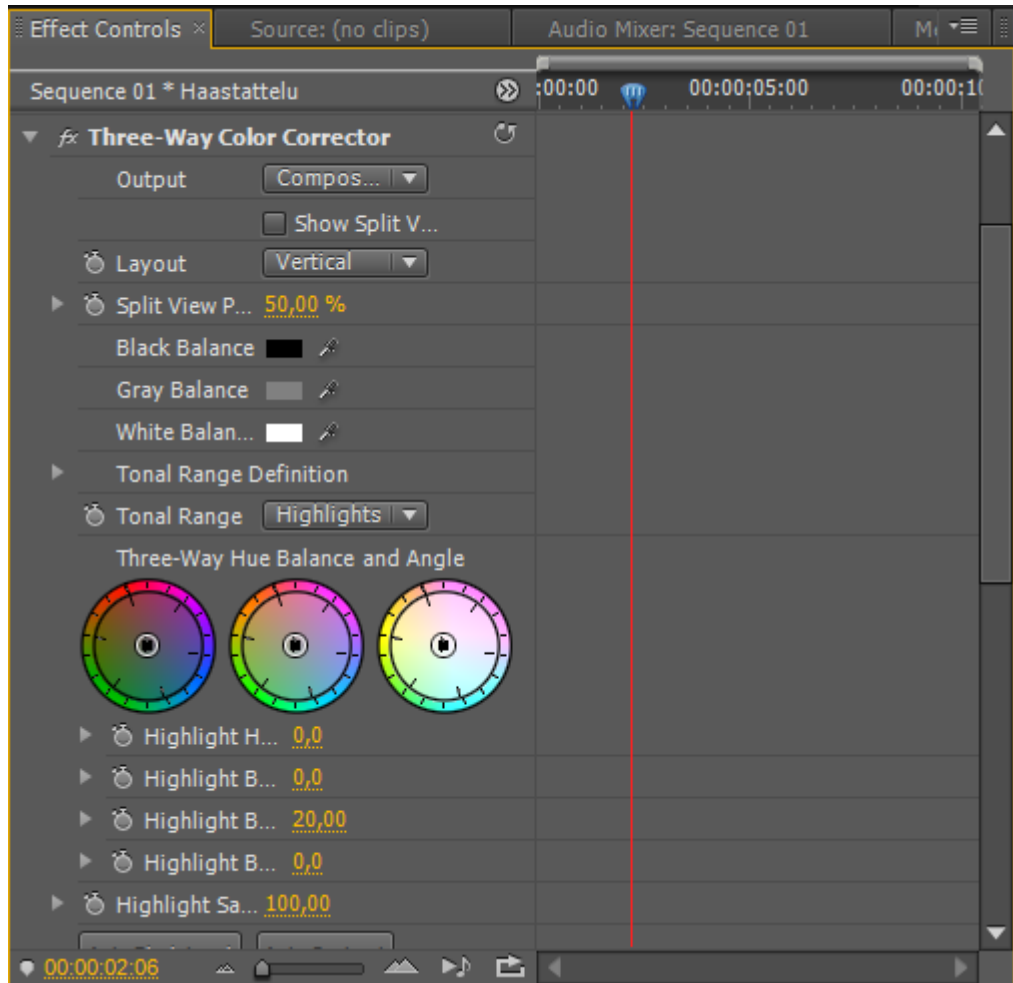
7.8 Värien säätö

Valkobalanssin ottaminen saattaa joskus unohtua tai kuvauspaikkaa vaihdetaan ottamisen jälkeen joten värit saattavat olla pielessä. Värejä voi säätää hyvin yksinkertaisen asetuksen avulla. Effects-valikosta löytyy Color correction kansion alta ”Fast Color Correction”-tehoste. Keskellä olevaa väriympyrää säätämällä saadaan nopeasti haluttu värinen kuva. Värejä kannattaa säätää varovasti pysytellen ympyrän keskikohdan tuntumassa. Mitä ulommaksi mennään, sitä rajumpia ovat muutokset. Väriympyrän alapuolella on tarkemmat säädöt joista voi tehdä viimehetken hienosäädöt jos värit eivät ihan osuneet kohdilleen pelkkää ympyrää käyttämällä. Kaikki tekemät muutokset näkyvät ”Program -ikkunassa oikeassa yläkulmassa.

KUVA 17. Värien säätämistä Fast Color Correctionin avulla

Three-Way Color Correction on myös kätevä työkalu hieman vaativampaan säätöön. Peruseriaatteeltaan sama kuin Fast Color Correction, mutta enemmän säätöjä. Yhden väriympyrän sijaan tässä niitä on kolme. Ihan vasemmanpuoleisessa säädöt tapahtuvat todella voimakkaina ja aina oikealle päin mentäessä säätöjen voimakkuus pienenee. Jos ei ole tyytyväinen joihinkin säätöihin niin tehoston voi poistaa. Hiiren oikealla painaa tehoston nimen päällä ja valitsee ”Clear” niin tehoste häviää.

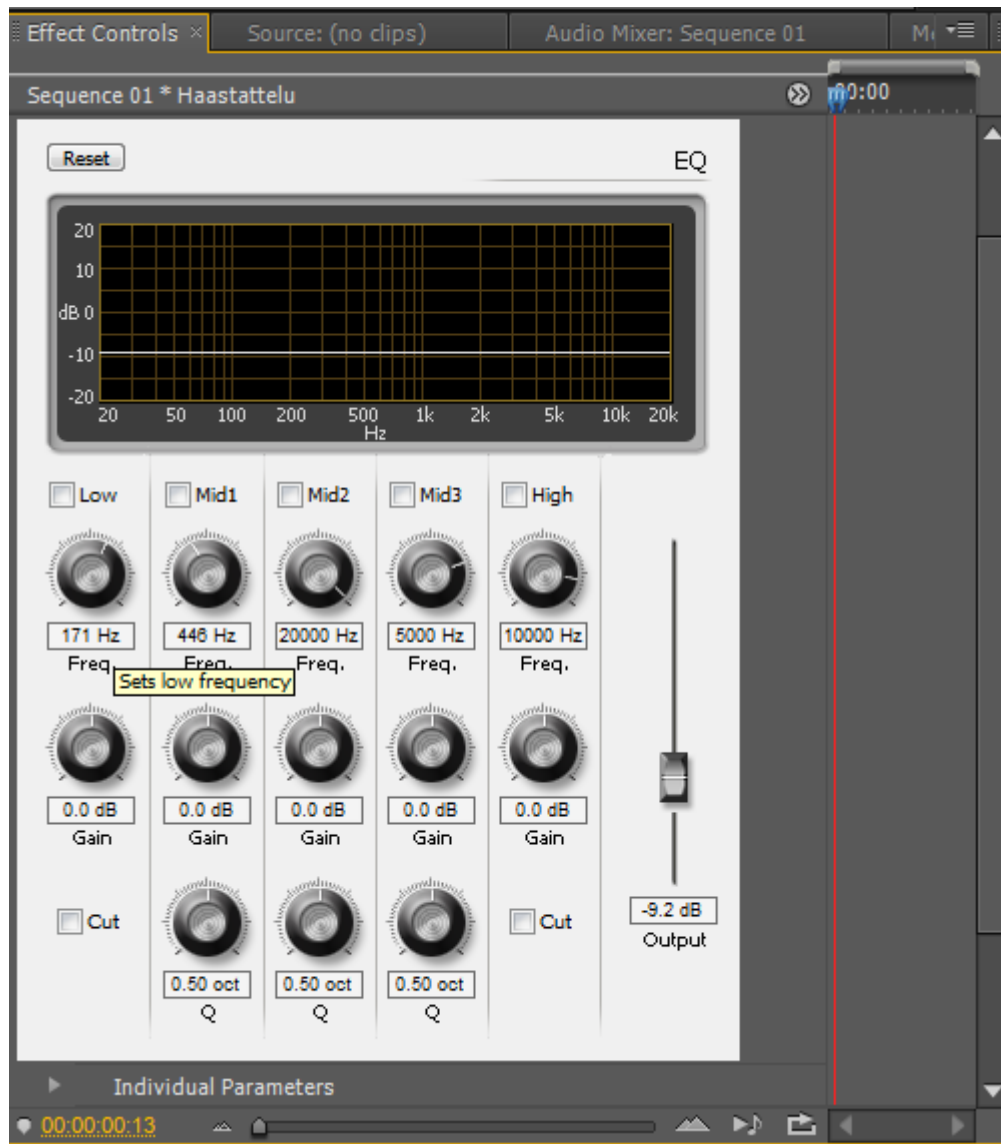

KUVA 18. Three-Way Color Correction

7.9 Äänien säätö

Joskus kuvaspaikalla voi olla kova melu tai laitteistossa hieman jotain vikaa joten ääntä tarvitsee korjailla. Mihinkään ihmekorjauksiin ei Premiere pysty, mutta pienimmät virheet on pelastettavissa.

Kohinaa saa pois DeNoiserin avulla joka löytyy Audio Effects → Stereo → EQ. EQ:ta pääsee säätämään samassa paikassa kuin videotehosteitakin. Kohinaa säädetään joko syöttämällä lukuja kenttiin tai kääntämällä rullia. Tästä voidaan säätää myös äänen voimakkuutta jos on tarvis. Reset – napilla saadaan säädöt takaisin alkupisteeseen jos ne sattuvat sekoittamaan pahasti.

KUVA 19. Kohinan säätö

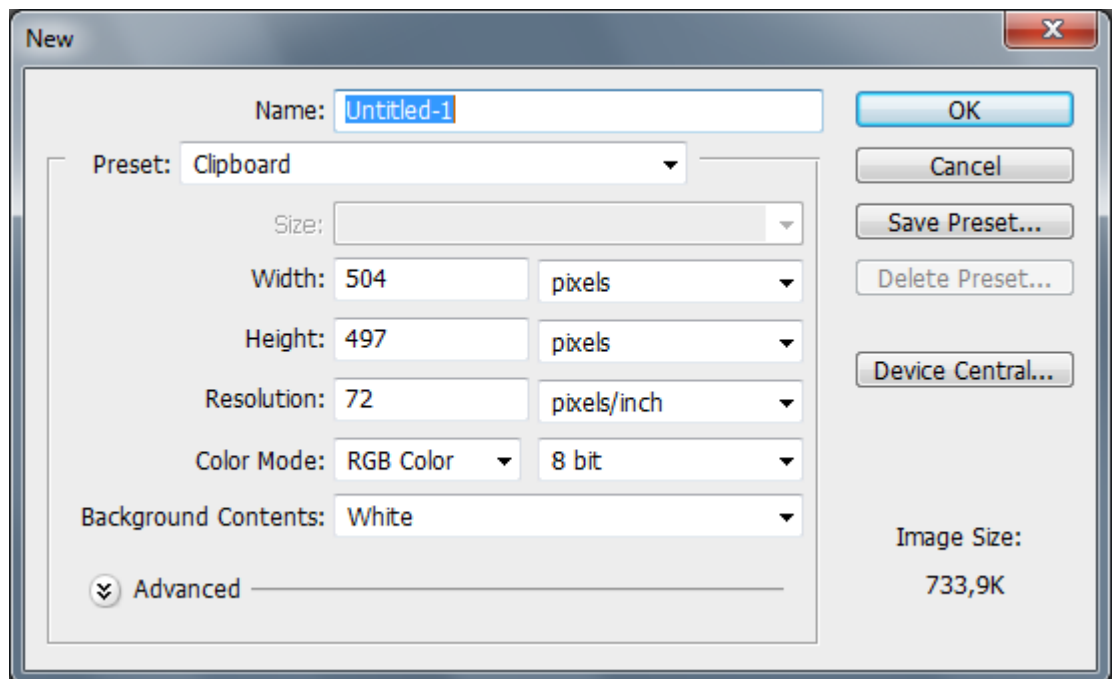
Jos vain toinen äänikanavista on käytössä eli ääni tulee monona niin kanavan voi lisätä helposti. Kanavan puuttumisen korvakuulon lisäksi huomaa aikajanana oikeassa laidassa sijaitsevasta äänitasojen seuraimesta. Riippuen siitä, kumpi kanava on pois, niin lisätään joko Fill Left tai Right ääniraidalle.

7.10 Logot ja nimet Adobe Photoshop

Videossa esiintyvien henkilöiden nimet on hyvä laittaa näkyviin. Ne pitäisi pystyä lukemaan nopeasti, nopeasti ja yksiselitteisesti (Millerson 2009.) Premieressä on oma toiminto, jolla voi tehdä nimiä mutta tämä on mukavampi hoitaa Photoshopilla. Nimi-

pohjaa ei tarvitse tehdä kuin kerran. Sitä voi monistaa ja vaihtaa vain haastattelijan/haastateltavan nimi ja muut tehosteet säilyvät.

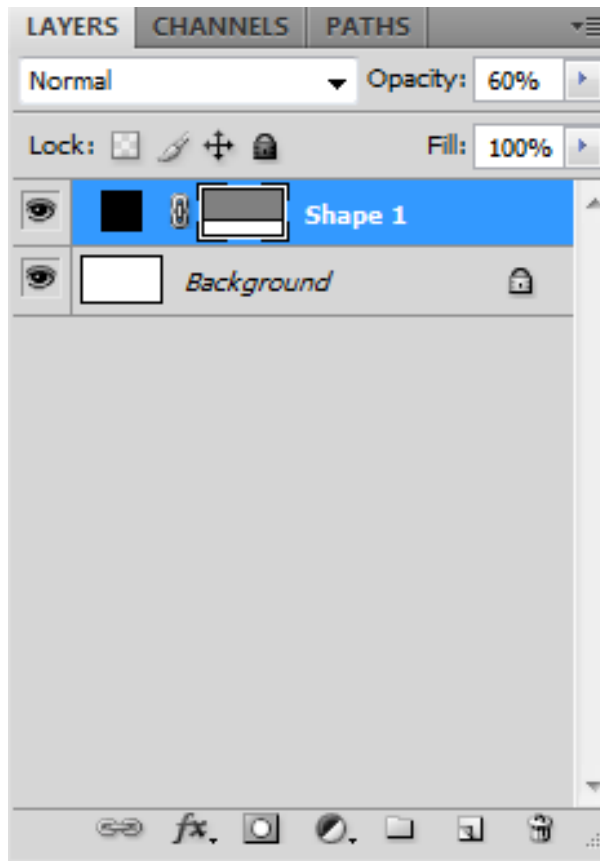
Alussa syötetään arkin koko. Oikean koon saa helposti selville kun Premieren oikeasta yläkulmasta katsoo videon koon ja syöttää samat arvot Photoshopiin. Jokin videoleike pitää olla aktivoituna jotta arvot tulevat näkyviin, mieluiten haastattelu. Presettiä voi laittaa Film & Video ja koko sitten sen mukaan minkä kokoinen koko videossa on.

KUVA 20. Photoshopin alkutoimet

Ensiksi luodaan tekstille pohja jotta se erottuu monissa tilanteissa paremmin taustasta. Valitaan oikealla olevasta valikosta ”Rectangle Tool” ja maalataan arkin alaosa sillä. Seuraavaksi lisätään hieman läpinäkyvyyttä. Oikeassa alakulmassa on ”Opacity” eli läpinäkyvyys säätö (kuva 21). Tämä säädetään noin 60 % kohdalle jotta läpinäkyvyys tulisi tarpeeksi.

Myös ”Background” pitää laittaa läpinäkyväksi jotta nimeen ei tule valkoista taustaa. Se tapahtuu kaksoisklikkaamalla valkoisen laatikon päältä ennen ”Background” -nimeä ja vetämällä ”Opacity” 0 %. Nimi vaihtuu Layer 0:ksi, mutta tästä ei tarvitse välittää, kunhan vain arkin pohja muuttuu ”shakkinappulalaudaksi”, niin silloin se on läpinäkyvä.

KUVA 21. Läpinäkyvyys säädetty 60 %

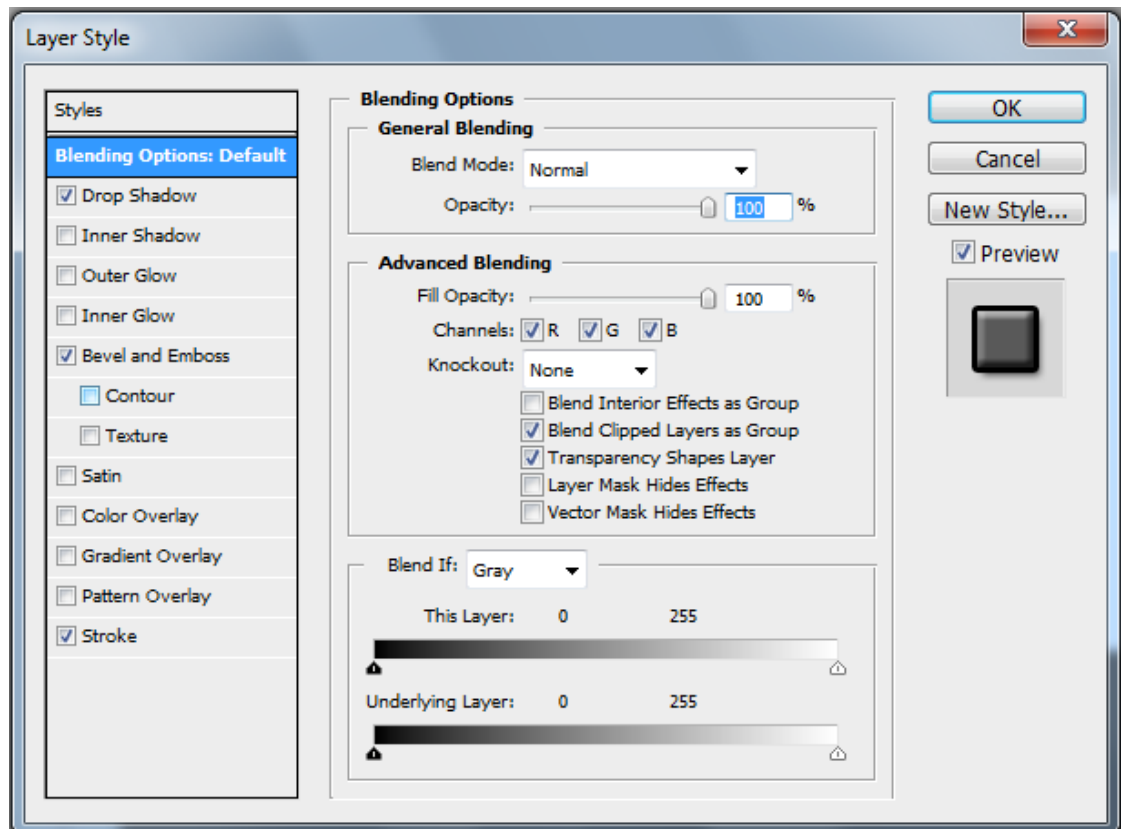
Nimi tehdään yksinkertaisesti T – logolla varustetulla työkalulla joka on vasemmalla työkalujen joukossa. Ei haittaa vaikka nimi tulee aluksi väärään kohtaan, sitä voi siirtää minne haluaa, kunhan vain ”Move Tool” on aktivoituna. Nimi kannattaa pitää valkoisena tai muuttaa se valkoiseksi vasemmalla olevasta valikosta. Nimen lisäksi kannattaa tehdä myös toinen tekstikohta, jossa on titteli, organisaatio tai jotain muuta tarpeellista. Vasempaan reunaan voi lisätä vaikka logon .

KUVA 22. Rectangle Tool

Tehosteita voi käyttää hieman jotta saadaan tekstiin elävyyttä. Tekstin kirjoituksen jälkeen oikeaan alakulmaan ilmestyy T – merkillä varustettu kerros jonka oikealla puolella lukee siihen juuri kirjoitettu teksti. Kun tämän tekstin oikealta puolelta tuplaklikkaa, niin pääsee valikkoon jossa tehosteita voi lisätä.

Käytetään vain muutamaa tehostetta niitä juurikaan säätämättä, riittää kun ne laitetaan vain päälle ja vaikutusta tulee. Tehosteet laitetaan päälle rasti ruutuun – menetelmällä. Tehosteet jotka laitetaan päälle ovat ”Drop Shadow”, ”Bevel and Emboss” ja ”Stroke”.

KUVA 23. Valitut tehosteet

Kunnes lopputulos näyttää halutulta niin lopuksi tallennetaan. Tiedostomuoto on hyvä pitää Photoshop (*.PSD;*.PDD) jotta siihen voidaan tehdä muutoksia tarvittaessa.

7.11 Logot ja nimet Adobe Premiere

Kun nimet on saatu valmiiksi, ne lisätään Premiieren yksinkertaisesti ”Import”-toiminnolla. Kuvat siirretään aikajanelle raahaamalla. Kesto on vakiona viisi sekuntia joka on oikein hyvä pituus jolloin kuvan kerkeää näkemään tarpeeksi pitkään. Alkuun ja loppuun kannattaa lisätä ”Cross Dissolve”-tehosteet jotta nimet tulevat ja häviävät sulavasti.

KUVA 24. Kuva ennen asettelua

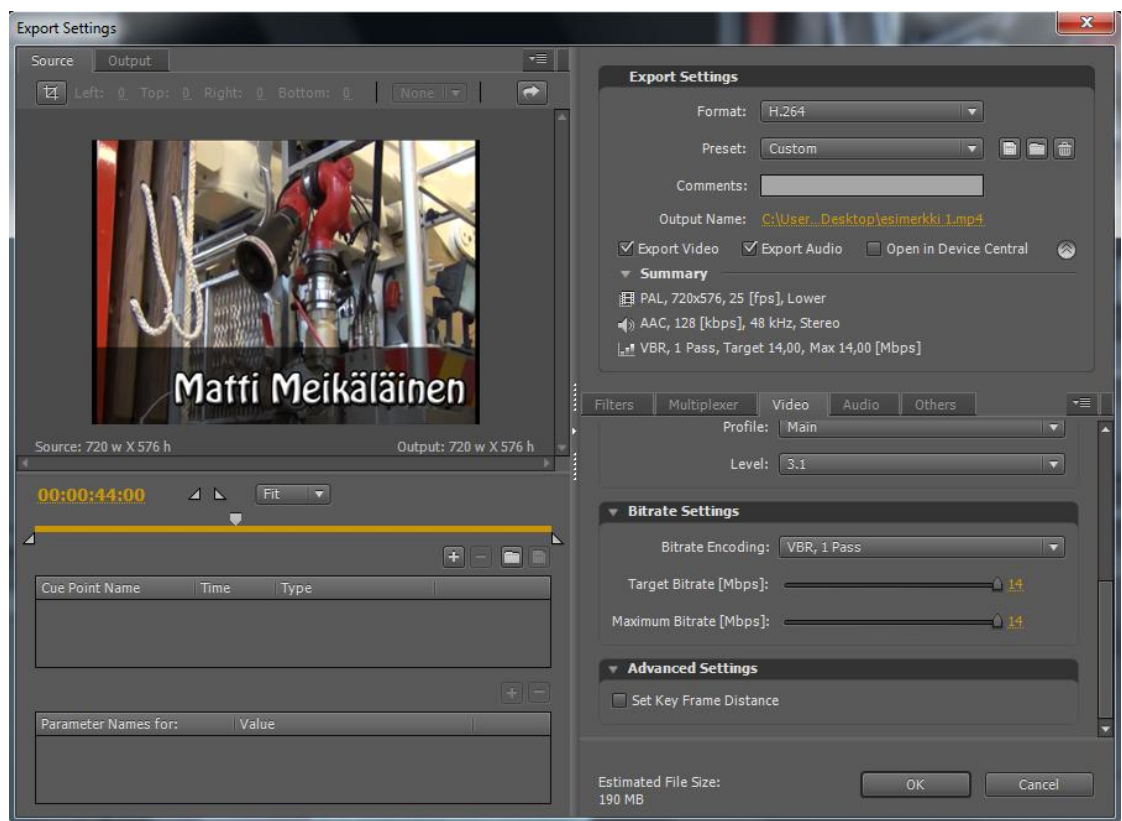
Kun kuva on lisätty aikajanalle ja laittaa sinisen osoittimen kuvan kohdalle niin sitä pääsee siirtämään haluttuun paikkaan ”Program”-ikkunassa. Ottamalla kulmasta kiinni ja venyttämällä saadaan nimi halutun kokoiseksi. Samalla menetelmällä lisätään myös logot ja muut tarvittavat kuvat ja laitetaan ne kohdalleen.

7.12 Exporttaus

Kun video alkaa olemaan valmis, niin sitten se täytyy exportata. Aivan ensiksi painetaan enteriä jolloin video renderöityy. Tämä tarkoittaa sitä että kaikki tehdyt muutok-

set, efektit ynnä muut menevät yhtenäiseksi ja lopullinen exporttaus ei ole niin aikaa vievä.

Valitaan valikosta File → Export → Media. Video pakataan aina johonkin tiettyyn muotoon. Jotkut ovat parempia kuin toiset. Mitä pienemmäksi pakataan, niin sitä heikommalta laatu näyttää. Yleisiä pakkausmuotoja on AVI, MPEG, FLV ja H.264. H.264 on hieman uudempi pakkausmuoto mutta hyvä. Youtube pakkaa tähän muotoon joten sentakia sen käyttö on yleistynyt todella paljon. Kohdasta ”Output Name” vaihdetaan kohde, minne video tallennetaan sekä sen voi halutessaan nimetä uudelleen. Video välilehdeltä löytyy muutamia asetuksia, joita kannattaa muuttaa kuten TV Standardin voi säätää PAL – asetukseen koska ollaan PAL – koodausmenetelmän alueella. Tällä on merkitystä vain silloin, kun video laitetaan esimerkiksi televisioon. Target Bitratea [Mbps] (tiedonsiirtonopeus megabittinä sekunnissa) voi nostaa mutta kannattaa ottaa huomioon se, että mitä korkeampi laatu on, sitä isommaksi tiedostokoko kasvaa. Koko kannattaa pitää kuitenkin suurena, koska Youtube koodaa videon itse lataamisen aikana, ja laatu huononee.

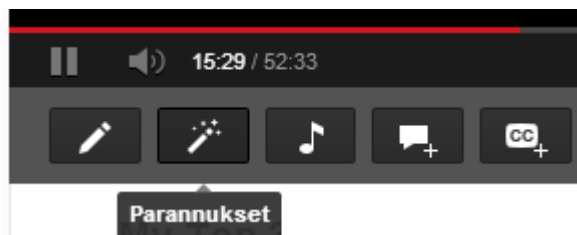

KUVA 25. Exporttaus – ikkuna

Kun halutut asetukset on laitettu, niin painetaan exporttausta nappia. Exporttaus voi viedä muutamasta minuutista useampaan tuntiin, riippuen videon pituudesta ja laadusta.

8 YOUTUBE EDITOINTIA NOPEISIIN VIDEOIHIN

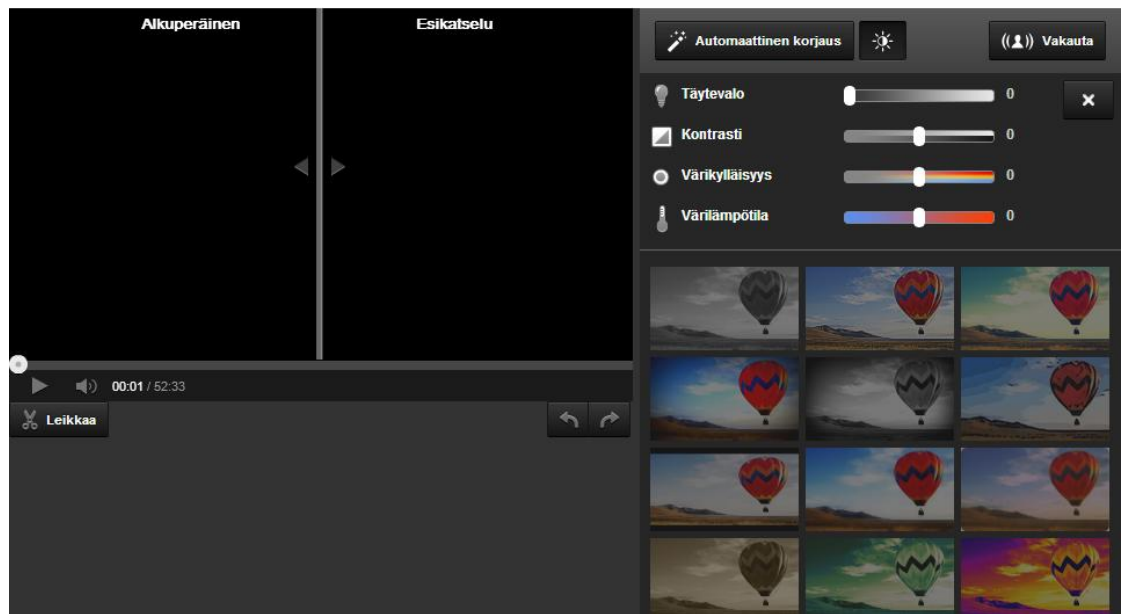
Uutisvideoissa on se, että ne pitää saada välillä todella nopeasti nettiin. Tällöin joutuu jo paikan päällä joko kannettavalla tietokoneella tai kännykällä hoitamaan pikaeditoinnin Youtubessa. Videon lataamisen jälkeen editoimaan pääsee ”Parannukset”-kohdasta joka löytyy videon alta (kuva 26). Tässä tilassa videota voi leikata ja säätää värejä.

KUVA 26. Muokkausvalikkoon pääseminen

Leikkaaminen on hyvin pelkistettyä, videota voi lyhentää alusta ja lopusta jos sinne on sattunut jäämään jotain ylimääräistä. Se tapahtuu vetämällä alussa ja lopussa olevia palkkeja haluamansa verran vasemmalle tai oikealle. Palkkien yläpuolilla on pienet nuolet joista saa leikkauskohdan säädettyä tarkasti.

Vasemmalla on väriensäätöä. Aluksi voi koittaa, että miltä video näyttää automaattisella korjauksella. Tarkempia säätöjä löytyy vieressä olevan napin takaa jossa voi säätää mm. kontrastia ja värilämpötilaa. Vakauta – nappulasta, joka löytyy oikeasta yläkulmasta voi poistaa kameran turhaa heilumista.

KUVA 27. Youtubesäädöt

9 PÄÄTÄNTÖ

Keväällä 2010 kun hain tähän oppilaitokseen opiskelemaan tietojenkäsittelyä niin alkuperäisenä suunnitelmanani oli erikoistua ohjelmointiin. Huomasin kuitenkin, että mediahommat tuntuvat huomattavasti mielekkäämmältä kuin ohjelmointi. Näin ollen suoritin syventävän työharjoittelun median parissa Länsi-Savolla.

En heti keksinyt ideaa tehdä uutisvideo-opasta vaan se tuli vasta harjoittelun jälkeen. Olin yhteydessä Kristiina Makkoseen jonka kanssa sovimme tarkempia yksityiskohtia sekä toiveita, että mitä kaikkea oppaan tulisi sisältää. Runko minulla oli pääpiirteittäin omassa mielessäni mutta Makkoselta tuli hyviä lisävinkkejä aihetta koskien.

Opinnäytetyöni perusidea oli tehdä nopeasti hallittavat ohjeet uutisvideoiden tekemiseen. Sellaiset, että kuka tahansa osaamaton voi saada niiden avulla julkaisukelpoista materiaalia aikaiseksi. Alkuperäisenä ideana oli ottaa vinkkejä Länsi-Savon sekä Ylen tekotavoista ja etsiä sitten niistä parhaimmat mahdolliset ratkaisut. Tämä ei kuitenkaan ihan täysin toteutunut Ylen kiireiden vuoksi. Sain kuitenkin Länsi-Savon omia tekotapoja ja minun henkilökohtaisia kokemuksiani hyväksikäyttäen hyvän oppaan aikaiseksi.

Käytin apuna reilusti omaa osaamistani ja myös kirjoja ja elektronisia lähteitä. Kokeukseni mediakursseilta, Länsi-Savolla työskentelystä ja Mestiskuvauksista olivat todella hyödyksi. Mestiskuvauksissa oli vähän vastaavanlaista tekemistä kuin uutisvideoissa. Maalikooste piti saada nopeasti editoitua ja julkaistua nettiin. Näitä samoja pikatoimintoja hyödynsin tässä oppaassa.

Opinnäytetyön tekeminen oli mielekästä ja siinä mielessä haastavaa, että piti miettiä miten asiat ilmaisisi tarpeeksi yksinkertaisella tavalla. Tämänkaltaisen oppaan tekemisestä oli hyötyä opetusmielessä. Vastaan voi tulla tilanteita että jotain pitää opastaa tämänkaltaisissa asioissa, niin voi helposti jättää ne hankalimmat asiat neuvomatta ja opastaa yksinkertaisen kaavan mukaan.

LÄHTEET

Adobe Systems 2009. Adobe Premiere Pro CS4

Animaattori 2012. Kuvakäsikirjoitus. WWW-dokumentti.
http://animaattori.com/?page_id=98. Päivitetty 2012. Luettu 5.3.2013.

Barber, Phil 2013 Brief History of Newspapers. WWW-dokumentti.
<http://www.historicpages.com/nprhist.htm>. Päivitetty 31.12.2012. Luettu 19.2.2013.

Bermant, Charlie 2009. Tutorial: How to make your own news video. WWW-dokumentti.
<http://crosscut.com/2009/12/26/broadcasting/19456/Tutorial-How-make-your-own-news-video/>. Päivitetty 26.12.2009. Luettu 19.2.2013.

Guutiset 2013. Mikä on hyvä uutinen?. WWW-dokumentti.
<http://www.guutiset.com/pk/>. Päivitetty 2013. Luettu 13.4.2013.

Korvenoja, Pekka 2004. TV-kameratyön perusteet. Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia

Kymäläinen Simo 2013. Informaatiota 15.4.2013. Yle Pasila.

Länsi-Savo konserni. WWW-dokumentti. <http://www.lansi-savo.fi/>. Päivitetty ei tietoa. Luettu 22.2.2013.

Makkonen Kristiina 2013. Informaatiota 27.2.2013. Länsi-Savo Oy.

Marlo M. 2011. Quick Tip Cameras. WWW-dokumentti
<http://smallobjectphotography.blogspot.fi/2011/01/quick-tip-cameras.html>. Päivitetty 2011. Luettu 5.3.2013

Mediabitti 2011. Kuvakoot. WWW-dokumentti.
<http://mediabitti.com/kuvaus/videokuvauksen-perusteet-osa-1>. Päivitetty 13. Luettu 5.3.2013.

MediaBitti 2011-2013. Videokuvauksen perusteet osa 1. WWW-dokumentti.
<http://mediabitti.com/kuvaus/videokuvauksen-perusteet-osa-1>. Päivitetty 2013. Luettu 4.3.2013.

Millerson, Gerald 2009. Television Product

Opettaja-tv. Mediakompassi: Mikä on uutinen. WWW-dokumentti.
<http://opettajatv.yle.fi/artikkeli?id=7412>. Päivitetty ei tietoa. Luettu 4.3.2013.

Peda 2013. Mikä on uutinen?. WWW-dokumentti.
<http://www.peda.net/veraja/porvoo/media/uutinen/uutinen> Päivitetty 2013. Luettu 25.2.2013.

Ranta. Pekka 1995 – 2006. Videon peruskurssi. WWW-dokumentti.
<http://koti.mbnet.fi/pranta/videmat.htm>. Päivitetty ei tietoa. Luettu 19.2.2013.

Taideteollinen korkeakoulu 2001. Käsikirjoitus. WWW-dokumentti.
<http://www.sekk.fi/kasikirjoitus.htm>. Päivitetty ei tietoa. Luettu 4.3.2013.